

MIGRATIONSINSTITUTET

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI

Alaine Pakkala

The Instrumental Music of the Finnish-American Community in the Great Lakes Region, 1880-1930

Amerikansuomalaisesta soitinmusiikista

Peter Kivisto

Form and Content of Immigrant Socialist Ideology: the Case of the Finnish-American Left

Ulkosuomalaisten kulttuuritapahtumia

Kaustisella soi siirtolaismusiikki

FinnFest - uusi juhlaperinne amerikansuomalaisille

Kanadansuomalaisten 44. suurjuhlat

Ruijansuomalaisen kulttuurin esiinmarssi

Vierailu suomalaissiirtolaisten luona Australiassa

Kirjallisuusarvosteluja

Tiedotuksia

Siirtolaisuusinstituutin kirjastoon saapunutta kirjallisuutta

Publications Received

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

1983

3

SIIRTOLAISUUS — MIGRATION

9. vuosikerta, 9th year

Siirtolaisuusinstituutti—Migrationsinstitutet

Päätoimittaja
Editor Olavi Koivukangas

Toimitussihteeri
Assistant Maija-Liisa Kalhama

Toimituskunta:
Editorial board:

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board
of The Institute of Migration

Aikakauslehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Tilaushinta on 25/vuosi

Tilauksen voi suorittaa maksamalla 25 mk
Postisiirtotilille TU 495 90 - 3.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI MIGRATIONSINSTITUTET

Piispankatu 3
20500 Turku 50
puh. 921 — 17 536

Henkilökunta:

Olavi Koivukangas, Ph.D., johtaja
VTL Ismo Söderling, tutkimussihteeri
HuK Maija-Liisa Kalhama, toimistosihteeri
Yo.merk. Seija Sirkiä, toimistoapulainen
Ekonomi Ritva Vehniäinen, kirjanpitäjä
VTM Jouni Korkiasaari, tutkija
Valokuvaaja Kari Lehtinen

Valtuuskunnan pj.
Prof. Jorma Pohjanpalo
Hallituksen pj.
Prof. Vilho Niitemaa

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN HALLITUS ADMINISTRATIVE BOARD OF THE INSTITUTE OF MIGRATION 1983

Toim.joht. Tauri Aaltio
Toim.pääll. Alec Aalto
Prof. Erkki Asp
Tutk.joht. Timo Filpus
Hall.siht. Fredrik Forsberg
Prof. Lars Huldén
Prof. Vilho Niitemaa
VTM Ilkka Orkomaa
Tutk.lait.joht. Aimo Pulkkinen
Dos. Tom Sandlund

Suomi-Seura r.y.
Ulkoasiainministeriö
Turun yliopisto
Työvoimaministeriö
Opetusministeriö
Helsingin yliopisto
Siirtolaisuusinstituutti
Turun kaupunki
Väestöliitto
Åbo Akademi

Kansi:

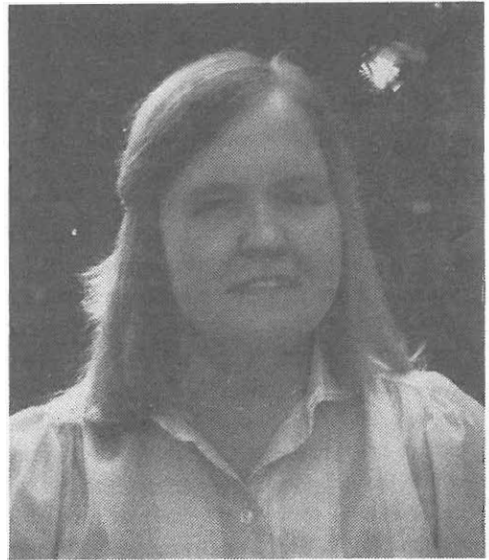
Siirtolaiset pyrkivät aluksi jatkamaan vanhasta maasta mukanaan tuomia musiikkiperinteitä. Aikaa myöten syntyi kuitenkin omaleimaista siirtolaiskulttuuria. Kuvassa amerikansuomalainen puhallin-orkesteri. (SI/A/V 1340 /USA)

Cover:

Finnish immigrants tended to continue music traditions brought with them from the old country. But when time passed a unique migrant culture took shape. In the picture a Finnish-American brassband (SI/A/V 1340/USA)

Alaine Pakkala

THE INSTRUMENTAL MUSIC OF THE FINNISH-AMERICAN COMMUNITY IN THE GREAT LAKES REGION, 1880-1930

Alaine Pakkala, a third-generation Finnish-American received her undergraduate degree in Music Education from the King's College, Briarcliff Manor, New York, and a Master's degree in Music Education from the University of Michigan. She is currently teaching music in Detroit, Michigan.

The Finnish-American community was an environment saturated with musical experiences. The instrumental music of the Finnish-Americans, developed within the context of the immigrant community, was a reflection of the immigrants' past experiences and present circumstances. He had arrived in this country with a deep-seated nationalism, a strong folk music tradition and a sensing of the central place which music held in his life. The vital folk music culture which was the musical heritage of the Finnish immigrants became the center of the immigrants' leisure activities.

The cultural isolation and a certain social instability which characterized the immigrant communities kindled the "associative spirit" among the immigrants and led to the formation of a number of formal and informal associations and activities, based on one's religious or political views. The Finnish-American community was thus polarized into two groups, the "Church people" and the "Hall people". For the Church people,

the Finnish Lutheran Church in America and its related organizations formed the center of social life. The Hall people, individuals who were either not affiliated with any church and who were of a socialistic leaning, or individuals who in addition to minimal involvement with the Church, also attended non-church activities within the community. For these people, the focal point for cultural life was their meeting place or hall. Thus began the phenomena which Puotinen calls "the elusive quest for ethnic solidarity."²

Forces from within these two distinct groups were organized formally and informally into such associations as the temperance society, the Finnish socialist movement, selective ethnic organizations such as the Knights and Ladies of Kaleva, community halls, educational institutions, publishing houses and musical societies. These groups with their respective instrumental ensembles and their efforts to encourage the development of instrumental music among the Finn-

ish immigrants, provided the structured as well as the more informal music education within the Finnish-American community.

The attitudes toward music held by the leaders of each of these two groups, had a direct effect on the musical experiences of each segment of Finnish-American society. The music of the Church people was further defined by which specific branch of the Finnish Lutheran Church one was associated with. Of the three branches of the Finnish Lutheran Church in America, (the Laestadian, the Evangelical Lutheran National Church and the Suomi Synod), the Laestadian or Apostolic Church held the most radical belief, viewing all entertainment and social events as sin. Instrumental music was forbidden in the church services. Dancing was strictly forbidden as well as listening to music on the radio and participation in any community events not originating from the Apostolic community.

The Evangelical Lutheran National Church took a more lenient position, allowing instrumental accompaniment in their churches. The type of music which was denounced by this group was any kind that "had a beat". They also discouraged the playing of such folk instruments as the popular accordion, which was considered "the devil's lungs".

The position taken by the Suomi Synod Lutherans was very similar to that of the Evangelical Lutheran Church. Once again the playing of certain folk instruments such as the accordion was forbidden. Dance music was condemned as a snare of the devil to entice people away from the path of righteousness. This belief was substantiated by the fact that the "godless" socialists liked to dance.³

The effect that the Church's views about music had on the musical experiences of the Church people can be seen in a recent survey of second-generation Finnish-Americans who lived as children in the Great Lakes region. Of those surveyed, roughly three-fourths (70 %) indicated that their families had been involved in the Finnish Lutheran Church

in America during the years in question (1880-1930). Of this 70 %, 32 % were of the Apostolic faith, 50 % were from the Suomi Synod, and only 4 % were part of the National Lutheran Church. Of those within the Apostolic group, nearly three-fourths (74 %) never participated in the local Finnish dances and over half (56 %) had no musical involvement in either the playing of instruments or attending community activities that included some form of instrumental music. Only one-fourth (26 %) of the Apostolics surveyed indicated that they had ever attended an instrumental concert, or music festival.

The Hall people, both the socialists and non-socialists, came with the same musical baggage as the Church people. However, the suspicion in the minds of the religious leaders which limited the musical experiences of the Church people was not a factor in the Hall peoples' attitude toward music. The Finnish socialists saw music as a friend, not as a foe as did some of the Church leaders. Music became an "ideological tool"⁴ which was used to further the cause of socialism. Because of the general attitude concerning music held by the socialist and non-socialist Hall people, these Finnish-Americans were more involved in the musical life of the community than were the Church people. This fact is shown in the afore mentioned survey of second generation Finnish-Americans. Of those surveyed, over one-fourth (29 %) indicated that they had no religious affiliation and that they attended community events associated with the local halls (both socialist and non-socialist halls) or that they had a religious affiliation but also attended the events at the community halls. Of these, 84 % participated in the local Finnish dances, sponsored in large part by the socialists. Almost half of this percentage attended dances on a weekly basis. This compares to a figure of only 27 % of the Church people who attended any of the dances in their communities. Only 19 % of the Hall people had had no involvement in the musical experiences of the community, whether as a player or as an audience,

No. 8 Schottische

An example of popular Finnish dance music played by Finnish-American community bands; this schottische was taken from the Cornett in B Band Folio.

compared to 30 % of the Church people surveyed.

The attitude regarding music which was held by each of these two major segments of the Finnish-American population - the Church people and the Hall people - is reflected in the musical experiences provided by and for their respective memberships. The instrumental music within the Church itself was very limited. Within the two radical Lutheran groups, this music consisted of piano or organ accompaniment of congregational singing. This was in addition to the other musical activities of the church - vocal ensembles such as mixed choirs, children's choirs, and ladies' or girls' choirs. The only instrumental ensembles ever mentioned in the church histories, from around the turn of the century, are the mandolin or guitar choirs. These groups, made up mainly of children, were established "to bring the young people, to take part in various religious and social activities provided by the church. The

mandolins and guitars provided a chordal accompaniment as the instrumentalists and additional vocalists sang gospel songs of a lighter vein than the usual somber church hymns. One of the Lutheran pastors who consistently had a mandolin choir in the churches which he pastored was the Reverend Hugo Hillila of the Suomi Synod. Sometimes his ensemble was quite large as was for example, the mandolin-guitar choir he established at his church in Ispeming, Michigan. This ensemble totaled eighty members, including additional singers.⁶

Although the participation in instrumental music within the church proper was limited, there were organizations which grew up out of the church community, or were church supported, which did provide fertile soil for the development of instrumental music among the Finnish-Americans. These were the temperance societies, from which the "soittokunta" or brass band tradition sprang up.

Mandolin Choir of Rev. Hugo Hillila in Guinn Michigan, 1919. (Photo courtesy of R.E. Hillila)

These brass bands, begun in the late 1880's were small (eight to fifteen members) and were made up mainly of self-taught musicians. With a few exceptions, the bands were initially all male ensembles. At first, the conductor was chosen from among the founding members, and he usually had had little if any formal training. The bands began to look to Finland for their conductors once the group had been established or to other Finnish-Americans who had had musical training in the military bands of Finland. As the brass bands began to develop, the instrumentation was expanded to include woodwinds, and later, stringed instruments. Because of the instability of a local population due to changes in employment opportunities, the instrumentation of the band often changed frequently. Having taught themselves to read music, these dock workers, miners, and farmers looked to the band as an entertainment and diversion from every-day life. Like the temperance societies, the bands promoted a disciplined, structured life-style and provided an avenue for social advance-

ment and respectability within the community. Repertoire usually included folk melodies of Finland, church songs, temperance society songs and some transcriptions of classical pieces.

One of the most well-known of the temperance bands in the Great Lakes region was the Louhi Band established in 1900 by members of the Voiton Lippu Temperance Society of Monessen, in western Pennsylvania. By 1917 the band membership had grown to forty-four⁷ and its music library expanded until it contained 1500 compositions.⁸ During its forty years of existence, the Louhi Band had many conductors, all except one being of Finnish origin. Perhaps the most famous of these was the well-known Finnish-American conductor George E. Wahlstrom.

In 1920, the thirty-eight member Louhi Band made a concert tour of Finland giving thirty concerts during their three month stay. Two concerts were performed at the National Theatre in Helsinki and those in attendance included the President of Fin-

land and the composer Jean Sibelius.⁹ Returning to the United States, this band continued to be a vital part of the musical life of the Finnish-American community in Western Pennsylvania until it was disbanded in the 1940's.

Another example of a temperance society band, this one in a small town setting, is the Pohjan Kaiku Band of Crystal Falls, southwest of Marquette in Michigan's Upper Peninsula. There are indications that the band was organized prior to 1900 and was reorganized in 1906 by some of the original members. This band follows the pattern seen in other Finnish-American bands of not only functioning as a performance group, but being an actual organization which had a major part in the leadership of the social life of the community. The records include bi-laws, voting in of new members, and the election of officers (chairman, secretary, treasurer, sergeant at arms and policeman).¹⁰

In addition to fostering the growth of

the soittokunta such as the Louhi Band and the Pohjan Kaiku Band, the temperance societies also contributed to the development of instrumental music among the Church people in another way. This was by the sponsoring of music festivals and music competitions. Beginning in 1898, song and music festivals and contests were held in connection with the annual temperance society retreats. It was believed that adding this feature would encourage greater attendance at the retreats and fill a need in the lives of those immigrants who missed the music festivals they had attended in Finland.¹¹ At the first music contest, held in Republic, Michigan, several choirs came but only the local Finnish orchestra participated. (It should be noted that the terms "orchestra" and "band" seem to have been often used interchangeably, as the instrumentation of a given group might change often).

In the following years, the location of the annual festival was changed in order to allow choirs and bands from other areas to partici-

Louhi Band, Monessen, Pennsylvania, circa 1904; *Amerikan Albumi*, (Brooklyn: Kustantaja Suomalainen Kansalliskirjakauppa, 1904), p. 126.

The Marquette Finnish Band, Marquette, Michigan, organized in 1909.

pate. Later festivals were held in Fairport, Ohio (1899), Ispheming, Michigan (1903), Ironwood, Michigan (1905) and in Monessen, Pennsylvania (1908). At the annual retreat in Negaume, Michigan, 1912, no music contests were held. Instead the prize money was donated to the various musical ensembles participating in the festival to help pay for traveling expenses.

Information is not available as to how many years the temperance society-sponsored music festivals were held. However, during the sixteen years of the 1897-1912 period, these festivals provided a unique encouragement for the growth of instrumental music within the religious sector of the Finnish-American community.

In addition to this instrumental activity among the Church people, a rich instrumental music tradition grew up among the Hall culture as well. Puotinen¹² states that the hall culture met several needs of the Finnish immigrants by providing a focal point for leisure time activities, by being an avenue of ethnic solidarity through friendships with other Finns, by preserving Finnish language and culture, and providing an outlet for political and religious radicalism. Music was an integral part of the attempts to meet these needs. For the Hall people - both socialist and non-socialist - the local Finnish hall became the center for three major musical experiences: community and socialist bands, concert tours by prominent Finnish-American soloists and local Finnish dances.

The first workingman's society, the Imatra Society was formed in 1890 in Brooklyn, New York. By 1912 a national body of Finnish-American socialists had formed a Federation which had a membership of over 15,500.¹³ Although not every local socialist club had its own band, there were many which did develop bands as a part of their activities. Because of the fact that many of the socialist bands were established in the early 1920's, they tended to develop into balanced ensembles more quickly than the pioneering temperance bands of the

pre-1900 period. More of the musicians had previous musical training, and in general, women were included more often than in these earlier ensembles. The repertoire of the socialist bands included socialist songs, usually in a march style, Finnish folk songs, and more popular American band music such as "The Little Giant Step March".¹⁴

Like the temperance societies the socialist clubs held regular festivals, one being the Kesajuhla or midsummer festival. These gatherings usually included speeches by labor leaders, plays and music performed by bands and choirs. These festivals were first organized much later than the temperance retreats, and in the Minnesota area, for example, the first annual Mesabi Range Summer Festival occurred in 1929.

The same band tradition which flourished within the temperance societies and in the socialist clubs also became deeply ingrained in the musical life of the non-affiliated Hall people. A 1921 article states that there were almost one hundred Finnish-American bands in existence at that time.¹⁵ Being a member of a Finnish band was also a thing of pride and a means of social elevation. In a rather humorous article, a former bandman writes:

Belonging to a band was as much a necessity as the decoration of one's home with Catholic pictures of the Savior and with merchant's calenders The highest aspiration of a well, honorable, patriotic young man was to become a member of a band The young ladies . . . considered it a great honor to be escorted by a young man attired in a red uniform with gold braid.¹⁶

In support of this suggestion that being a member of a band was a honor, it may be noted that among the few photographs which a family might have, there was sure to be a picture of a son or husband in a band uniform, holding his instrument.

The first known Finnish band in the immigrant community was the Finnish Band in Calumet, Michigan, organized in 1886 and directed by Henry Haapanen.¹⁷ "Band fever"

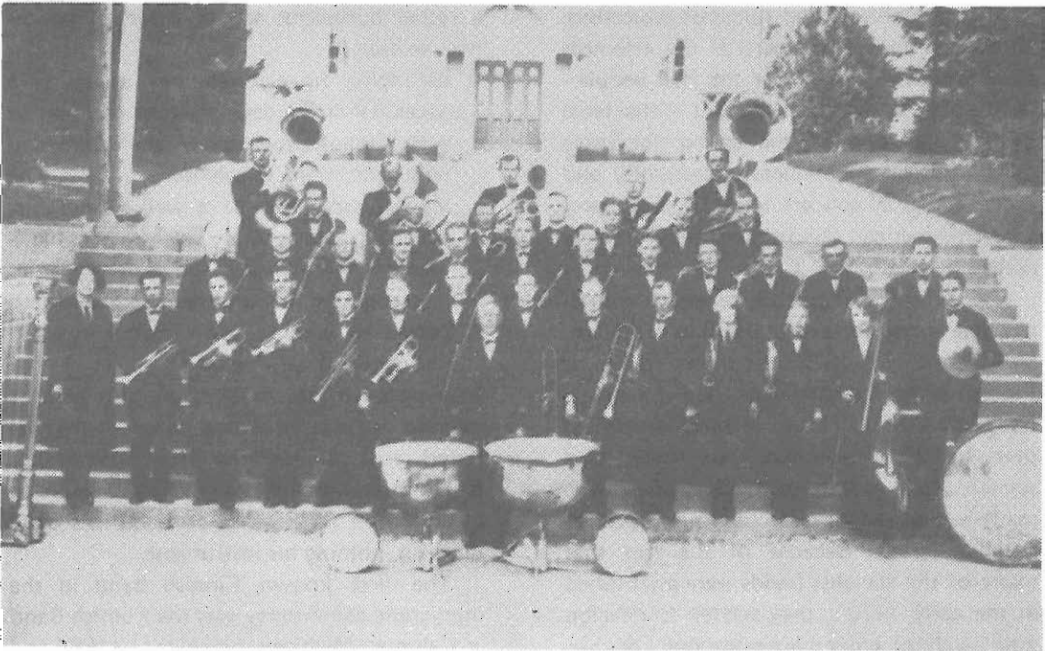
quickly spread and in later years was responsible for the formation of numerous Finnish-American bands in most of the Finnish-American communities in the Great Lakes states.

Such bandsmen as Nikolai Miettunen, Arthur Kitti, Kalle Luoma, R.A. Lake and J.F. Jacobson became prominent leaders in the Finnish-American band movement, significantly encouraging the growth of instrumental music among the Finnish immigrants. The repertoire of these community bands falls into three basic categories: classical transcriptions such as "Violin Romanza" by Mozart and "Potpourri from Verdi's opera, 'Masquerade Ball' "; Finnish folk music such as "Kesäillan Walssi" (Summer-night Waltz) by Merikanto, and popular Finnish dance pieces such as schottisches, waltzes and polkas; and finally, standard American band music from that era such as Carl Fisher's Band Journal.¹⁸

One of the best known Finnish community bands was the Humina Band of Ashtabula Harbor, Ohio. This Finnish-American community east of Cleveland was a major center of

Finnish-American life during the late nineteenth and early twentieth century, and the Humina Band, organized in 1894 by John Ronberg was one of the earliest permanent Finnish-American bands to become active in the musical life of the Finnish-American community. Originally, the band was composed of local Finns, many of whom worked on the docks in the harbor, and who became involved in the band as a form of entertainment and relaxation. Many of these men were self-taught musicians and were led for a short time by an amateur American musician whose name has not been recorded.¹⁹ The band later invited J.F. Jacobson to become the director, a position which he held from 1897 until 1917. This bandsman is a good example of the calibre of leadership which molded the musical life of the community, and provided a musical education for the Finnish-Americans.

The membership of the Humina Band followed a pattern which was often repeated in other Finnish-American musical groups; the original band members were, mainly, self-taught working men who had an interest

The Humina Band of Ashtabula Harbor, Ohio, in Oulu, Finland during their concert tour in 1927.

Ashtabula Shipyard Band, 1919; Teppo Jalakkainen, front, right, conductor.

in music. Gradually as the band developed and grew, and as replacements were needed for the older members who retired from the band, younger, more well trained musicians were added. Many of these musicians had received excellent training from Jacobson who was one of the first directors to organize a program of beginning class instruction for children from twelve to sixteen years of age. The band also provided a nucleus of musicians who often formed smaller ensembles and performed independently at local events. An example of a smaller ensemble made up of some of the Humina Band members was the Ashtabula Shipyard Band. In addition to local performances, the Humina Band made numerous concert tours, extending its influence in other Finnish-American communities, non-Finnish areas, and abroad as well. The latter was accomplished when the band traveled to Finland in 1927.

As a leader in the musical life of the community, the Humina Band served to heighten the musical interests within the Finnish-American community and also helped to develop the musical talents of many

young Finnish-American musicians. Several of those who began their musical career with the Humina Band went on to become professional musicians or music educators.

As has been discussed, the Finnish-Americans demonstrated an enthusiasm for involvement in the musical experiences within the community, the Church people to a more limited degree than the Hall People. For the Church people, the major instrumental experiences involved the soittokunta or brass band tradition which grew up out of the temperance movement. The freedom of the Hall people to enjoy a greater variety of musical experiences - especially the folk aspects of Finnish music - led to a wide range of musical opportunities. For the Hall people - both the socialist and non-socialist elements - the local hall became the center of three major musical experiences: concerts by community and socialist bands, performances by prominent Finnish and Finnish-American soloists and weekly, well-attended Finnish dances.

Regardless of one's religious or political affiliation, the Finnish-American's participa-

tion in the instrumental musical life of their communities - especially in the Finnish band movement and music festivals provided by various groups within the community - became a unique expression of nationalism and an avenue of encouraging their cultural cohesiveness. As well, music served as an ideological tool to enhance the cause of the respective organizations. Though expressed through different means, the varied musical culture of the Finnish-Americans gives evidence of their enthusiasm for instrumental music, and their desire to make it a central part of their lives.

References:

1. Høglund, A. Wm., *Finnish Immigrants in America 1880-1960* (Madison: The University of Wisconsin Press, 1960), p. 36.
2. Puotinen, Arthur, Edwin, *Finnish Radicals and Religion in Midwestern Mining Towns, 1865-1914* (New York: Arno Press, 1979), pp. 145-190.
3. Jokinen, Walfrid John, "The Finns in the U.S.: A Sociological Interpretation", Unpublished manuscript, Ph.D. Louisiana State University, 1955, pp. 140-141.
4. Kolehmainen, John, I., *A History of the Finns in Ohio, Western Pennsylvania and West Virginia* (New York Mills: Parta Printers, 1977), p. 281.
5. *Sixieth Anniversary, Bethel Lutheran Church 1887-1947*, p. 36.
6. Interview with Ruth Esther Hillila, Mentor, Ohio, 5 November 1982.
7. *Airut I: Sibelius Seuran Julkaisu* (Duluth: Kustantaja Sibelius Seura, 1917), p. 52.
8. *The Valley Independent*, 23 January 1965.
9. Joki, Yrjo, "Soittokunta 'Louhen' vierailumatka Suomeen kesällä 1920", *Siirtokansan Kalenteri* (Duluth: 1921), p. 88.
10. Pohjan Kaiku Band, *Minutes of meetings, 1900-1906*, translated by Ellen Tuomi, p. 1; *The duties of the sergeant at arms and policeman are not delineated in the bi-laws. The need for the policeman is seen in one entry relating how the band meeting had to be adjourned because the Arisa Band came to disturb it. Another entry speaks to the intensity of one meeting, "We brawled and quarrelled about the time for the picnic."* p. 29.
11. Ilmonen, E., *Juhlajulkaisu Suomalaiset Kansalliset Raittius Veljeyssseura 25 vuotisen toiminnan muistoksi* (Ispeming: Suom. Kansalliset-Raittius-Veljeyssseuran Kustantama, 1912), p. 106.
12. Puotinen, Arthur Edwin, *Finnish Radicals*, pp. 148-149.
13. Kolehmainen, John I., *Sow the Golden Seed* (Fitchberg, Mass: The Raivaaja Publishing Co., 1955), p. 7.
14. *Työmies*, 1 July 1924.
15. Saastamoinen, E., "Sananen Amerikan Suomalaisten Musiikkiharrastuksista", *Liikemiesten ja Laulajain Suomimatka 1921* (Hancock: The Finnish Lutheran Book Concern, 1921), p. 119.
16. Ollila, J.L., "Muistelmia taiteilija-ajointani" *Airut I: Sibelius Seuran Julkaisu* (Duluth: Kustantaja Sibelius Seura, 1917), p. 15.
17. Although there may have been Finnish bands in Astoria, Oregon in the 1870's, this was the first community band in the Great Lakes region; *Liikemiesten Suomimatka*, p. 19.
18. Information concerning the repertoire of the community bands can be obtained from four band folios housed in the Finnish-American Historical Archives located at Suomi College in Hancock, Michigan. These four volumes titled: *Cornett in Ess*, *Cornett in B*, *Tenorhorn in B*, and *Tenorbasun*, are divided into two parts; the first section of fifty-five pieces are apparently the original music which was written in Finland, while the second section of fifty songs were copied between the years 1905 and 1913 in the Glassport, Pennsylvania area.
19. Mackey, Kaarlo, "History of the Humina Band", unpublished paper, circa 1939.

Amerikansuomalaisesta soitinmusiikista

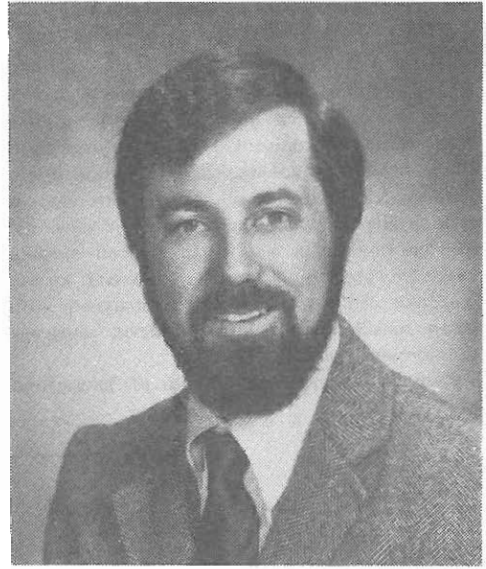
Amerikansuomalainen yhteisö on musiikillisten kokemusten kyllästävä ympäristö. Amerikansuomalainen instrumenttimusiikki oli heijastusta siirtolaisten menneistä kokemuksista ja nykyisistä olosuhteista. Siirtolaisella oli Amerikkaan saapuaan syvälle juurtunut kansallistunne ja vahva musiikkiperinne, josta käsin hän tiedosti musiikin keskeisen aseman elämässään. Elävästä kansanmusiikkikulttuurista, joka oli suomalaisen siirtolaisen musiikkiperintö, tulikin hänen vapaa-ajan toimintojensa keskus.

Amerikansuomalainen yhteisö oli jakaantunut

kahteen ryhmään: "kirkollisiin" ja "haali-ihmisiin". Organisaatiot, jotka syntyivät näistä kahdesta ryhmästä, edistivät merkittävästi instrumenttimusiikin harrastusta ja mahdollistivat runsaan ja menestyvän instrumenttimusiikin syntymisen amerikansuomalaisten keskuuteen.

Amerikansuomalaisten osallistumisesta yhteisöjensä musiikkielämään - varsinkin torvisoittokuntiin ja erilaisiin musiikkijuhliin - tuli ainutlaatuinen kansallistunteen ilmaus ja keino siirtolaisten kulttuurillisen yhteenkuuluvuuden lujittumiseen. Eri tavoilla ilmaistuna amerikansuomalainen musiikkikulttuuri antaa todisteen heidän innostaan soitinmusiikin harrastukseen ja heidän halustaan tehdä siitä elämänsä keskeinen osa.

FORM AND CONTENT OF IMMIGRANT SOCIALIST IDEO- LOGY: THE CASE OF THE FINNISH- AMERICAN LEFT

Peter Kivisto
Assistant Professor
Augustana College
Department of Sociology
Illinois

Introduction

The post-Civil War United States can be seen as center stage for a drama of disruption and creation. In a resource-rich but population-poor country, the increased demand for labor necessitated by the advance of capitalist industrialization was met in large part by the wide-scale migration of workers from within the geographical nexus that Brinley Thomas (1954) termed the "Atlantic Economy." As these new actors entered the scene, they were not provided with a script. Instead, they were compelled to choose from among a variety of potential scripts, or, when that proved to be difficult or impractical, were forced to improvise their lines. This paper is concerned with those segments of this immigrant population for whom adherence to socialism was the response to their new circumstances that was chosen, shaped, and later generally abandoned.

Specifically, it will focus attention on one ethnic group, paying particular attention to the form and content of that group's socialist

ideology. The case of Finnish-American radicalism can prove instructive since Finns were perhaps the most radical ethnic group to arrive in this country during the period under consideration. Their radical proclivities are evidenced by the disproportionate support the left received within the ethnic community. Although estimates vary and are imprecise (membership counts do not sufficiently account for the extent to which leftist sympathies permeated into the fabric of everyday social life), somewhere between twenty-five and forty percent of the Finnish immigrant population participated in the institutional network forged by radicals. In terms of their participation in major nationally-based radical organizations, the following information illustrates the extensive support Finns gave to the political left. Although Finns were a relatively small ethnic group of approximately 300 000, the Finnish Socialist Federation was the largest (and the first) foreign language federation of the Socialist Party between 1906 and 1918. After 1910, Finns converted in large numbers to

industrial unionism (particularly miners and lumber workers in the Midwest and Pacific Northwest), eventually becoming the dominant ethnic group in the Industrial Workers of the World (IWW). During the 1920's, the so-called "Red Decade," Finns were buoyed by the Russian Revolution and turned towards communism. Once again, they flocked to language federations, becoming the largest one in the Workers Party (by the middle of the decade, Finns comprised nearly 45 % of the total membership of the organization).

The question has to be asked, using Smelser's (1963) terminology: why did this "generalized belief" gain acceptance among such a substantial portion of Finns while many other immigrant groups remained relatively immune from its siren call? A first step in providing an answer involves a careful exegesis of the form and content of socialist ideology within the Finnish-American community. This paper will attempt to take that first step, and will, when completed, suggest what further steps are needed to come to an adequate understanding of the factors contributing to the differential support accorded to the political left by various proletarianized immigrant groups.

Rather than viewing ideologies as instances of illusion or a mis-reading of the world (i.e., false consciousness), the following discussion will follow Lyman and Scott's argument that they should be treated as "conceptual schemes that clarify the world at the same time they hope to change it (1970: 35)." What follows has been influenced by the seminal work of such figures as Althusser (1971), Gramsci (1971), Lukács (1968), and in particular by Gouldner (1976) and Rudé (1980). The ideology of protest forged by socialism must be seen, in general, as, to use Rudé's language, "'derived' notions (that are) grafted into the 'inherent' notions and beliefs (of a particular class or stratum) (1980: 35)." The unique situation of immigrant socialists which has not been adequately explored involves the following: an ideology had to be forged in a context characterized by the saliency of both ethnic and class

identities and by the implications posed by the opportunities for acquiring a new citizenship.

Socialism: A Future-oriented Rationale

We will examine Finnish-American socialist ideology *in media res*, focusing on its articulation during the decade beginning in 1910, and thus prior to the move to Bolshevism. At this point, despite the consequences of intense nativist hostility, an ethnic community bitterly divided between "Red Finns" and conservative "Church Finns," and defeats on the labor front in such major confrontations as the 1907 Mesabi Range Strike and the 1913 strike in Michigan's Copper Country, the fracturing of left-wing unity, and government repression, the Finnish-American left reached its zenith. While the movement had already experienced one major schism, involving democratic socialists and industrial unionists, and another loomed on the horizon, it is nonetheless possible to examine features of the general ideology that underpinned Finnish socialism, since a number of commonly-held ideological convictions were shared by various factions which were often bitterly divided on issues of strategies and tactics.

Historically, the three major themes of the French Revolution have been articulated and shaped by socialists: freedom, equality, and fraternity. Though they produced no major theorists, Finnish-Americans sought to give expression to a coherent ideology in word and action. Beginning with freedom, it is first essential to note that it is a double-edged concept, implying both freedom from and freedom to. To be free implies to exist in a state where constraint, domination, and repression are eliminated. However, given the socio-historical relativity of the concept, what one individual or groups defines as freedom another individual or group may perceive to be the antithesis of freedom. This is due to the fact that, in the words of philosopher Frithjof Bergmann:

"an act is free if the agent identifies with

the elements from which it flows; it is coerced if the agent dissociates himself from the element which generates or prompts the action. This means that identification is logically prior to freedom, and that freedom is not a primary but a derivative notion. Freedom is a function of identification and stands in a relationship of dependency to that with which a man identifies (1977:37)".

It is axiomatic that socialists would not choose to identify with capitalism. Indeed, socialism is defined by its repudiation of capitalism, although in practice the animus of the rank-and-file was generally directed, not at capitalism, but at a specific ruling class personified in the form of venal capitalists intent on extracting as much profit as possible from the labor of workers, regardless of the detrimental consequences of such actions on workers. Thus, freedom is freedom from the capitalist, who is generally portrayed as an exploiter, an oppressor, one who treats workers as a means to an end, as mere machines or appendages to machines. In short, polemicists painted a picture similar to Brecht's dramas and George Grosz' art. Though the Finnish intelligentsia would agree with Marx that capitalism was an historical necessity that paved the route to socialism, the theme of capitalism as a uniquely productive, and therefore progressive, economic system is given little attention (cf. Berman, 1978). Instead, polemicists of socialism tended to treat capitalism as an atavism that prevented the social progress that would make all men free producers in ultimate control of the productive process, and not merely, in the words of a Finnish labor song, "working boys in the world's market place."

Freedom also meant release from the social pathologies that capitalism generated. Religious man was replaced, not by modern psychological man, but by sociological man, as the social problems that afflicted the Finnish-American community -- alcoholism being perhaps the most notorious, but including such problems as crime, prostitu-

tion, and violence -- were analyzed in terms of social causation. In the immigrant literature of such writers as Matti HERN-SHUHTA, Richard Pesola, Aku Paivio, Kalle Tahtela, and Matti Huhta, a recurrent theme was "that workers were unable to develop their potential as human beings. In fact, workers were often described as spiritually and intellectually backward (Hoglund, 1977: 25)." The manifestations of social pathology were a result of the fetters of capitalism that served to alienate workers from their fellow-workers and from, in Marx's terminology, their "species-being." Thus, freedom from the domination of capitalism was deemed to be a necessary precondition for the emergence of human self-fulfillment. And socialism, of course, was seen as the key. In Aku Paivio's 1913 novel, Sara Kivisto, an immigrant workers' association is credited by the novelist with saving the heroine from the degradation of a life as a prostitute and providing her with a sense of meaning and self-worth that motivated her to help to free workers from the destructiveness of alcohol, fostering at the same time a heightened working class consciousness.

However, in contrast to utopian communists, socialists did not perceive industrial society per se as a threat to freedom. This can be seen most clearly in the frequent criticisms socialists directed at the one prominent instance of Finnish communitarian living in North America: the charismatic Matti Kurikka's Sointula (Harmony) settlement on Malcolm Island, British Columbia. Undoubtedly, some of the animus directed at Kurikka stemmed from the fact that he defected from socialism (between 1897-99 he had been editor-in-chief of Finland's first socialist newspaper, *Työmies*). Kurikka's experiment lasted only four years, from 1901 to 1905. It was predicated on an admixture of the utopian socialism of such figures as Fourier and Saint-Simon, Tolstoy's philosophy, and Madame Blavatsky's Theosophy. Socialists scorned it for its naive idealism and muddled quasi-religious

denigration of the class struggle, which Kurikka saw as an impediment to the acquisition of "spiritual power (Wilson, 1980: 17)." They condemned the commune's advocacy of free-love as a primitive throw-back, viewing Kurikka's romanticism as a flight from modernity. In contrast socialists embraced modernity; their notion of freedom entailed, not the flight from, but the control of the direction of industrial civilization.

Equality was perceived as being closely related to freedom: the lack of freedom from capitalism was seen as the root cause of the extreme differentials of wealth and power existing in American society. Given the great disparities that radicals saw in this society, the focus of their concern was not so much on the shape of equality in a socialist society, but primarily on the nature of capitalist inequality. The following lament of Finnish-American lumberjacks alludes not only to the poverty that characterized their lives, but also to the low status they were accorded by the dominant society:

A wretched home, this cheerless camp!
And "finer people" sneer, make cracks;
"You ruffians, bums,
Bearded lumberjacks!"

Our wages are the rags we wear,
Our scraps of food no one digests.
Our beds are bunks,
And fleas our only guests.

(Kolehmainen and Hill, 1951: 38)

This pessimistic assessment of the workers' social condition is paralleled in traditional folksongs; devoid of political content, the following children's lullaby, which Aili Johnson discovered was commonly sung by immigrants, proclaims an unrelenting and eternal poverty:

O mother, wretched and poor,
That you should give me birth,
To be a slave to the earth,
To suffer misery.

(Johnson, 1947: 332)

Traditionally, escape from such oppress-

ion occurred only in dream, as the following song attests:

Over nine seas
I flew to a strange land
Where the trees are scarlet and the earth
is blue;
There the mountains are butter,
The cliffs are pork;
The hills are sugar-cakes,
And the heather is honey.

(Johnson, 1947: 333)

In contrast, in the ideology of socialism depictions of the future contained concrete historical referents. The slave to the earth, and thus to an immutable fate, is capable of being transformed in an historically specific, and therefore changeable situation. The following verses comprise an adaptation Finnish-American socialists made of a traditional Finnish folksong, "The Wandering Boy":

Although as hoboes on a boxcar roof
We sing our many songs,
One day in a Pullman we shall ride,
Drawing great puffs of smoke.

Although we are but wandering boys,
Lacking the comforts of home,
Some day we shall sit in a great palace,
In the manner of great lords.

(Johnson, 1947: 339)

Under the influence of not only Marx and his successors, but also such figures as Edward Bellamy, socialists placed great faith in technological progress as a means of eliminating scarcity. Technology could replace scarcity and create a society of abundance, but this would occur only if technology was freed from the shackles of capitalism. This could be accomplished only through class struggle:

Although the share of slaves is ours,
Although we carry our chains,
Yet one day the man with the ship
We shall kick again and again.

(Johnson, 1947: 339)

Equality implied not only the reduction

in economic differentials, but a sharing of power. As one socialist remarked, "We Finns do not want to remain machines which wiser people crank." Socialism was concerned, not with reducing society to the communal horde, but with liberating the individual to become, not a means to an end, but an end in himself or herself. The centrality placed on the development of individual potential meant that the socialist notion of equality had marked affinities with the concept of equality articulated by the ideology of Americanism, where equality of opportunity as opposed to equality of outcome was stressed. The ambiguity of the Marxian goal, "From each according to his ability, to each according to his need," with its stress on differences in individual potentials and needs, finds its parallel in Americanism. In the early 1930's socialist Leon Samson, in his book *Towards a United Front*, argued that as ideologies, socialism and Americanism exhibited striking similarities. A quarter of a century later, Seymour Martin Lipset would embrace Samson's thesis as he argued that "a principal cause of the failure of Socialist ideology in America has been the fact that the symbolic goals of Socialism are identical with those of Americanism (Lipset, 1960: 346; Samson, 1933).

However, unlike Americanism (and bourgeois liberalism in general), fraternity also played a central role in socialist ideology. Though fraternity is in socialist ideology perhaps the least developed part of the triumvirate of values, at a minimum it suggests a form of social relatedness characterized by cooperation among relative equals who are motivated, not by a pecuniary calculus, but by a certain passion for the interests of the collectivity, and thus, as Ferdinand Mount (1976) has so astutely observed, when seen as an ideal of social relations extending beyond the intimacy of small groups, it is subject to "dilution," a watery version of blood ties.

For Finnish-American socialists fraternity was perceived to be not simply a goal of the future, but an important component

of the struggle towards achieving that goal. In regard to freedom and equality, these objectives were to be achieved through collective rather than individual means. This has been referred to by historian William Hoggland as an instance of the Finns "associative spirit" (1960).

Together we rush to battle,
Hasten beneath the bloody flag.
Away the power of bosses!
Away ye cursed, ye bringers of sorrow!
Away the props of the great trusts.
Away the dark nights of oppression!
(Johnson, 1947: 337)

It is particularly important to note that the collectivity that would cast off oppression was defined in class rather than ethnic terms. It was as members of a class conscious proletariat, and not as Finns, that socialists believed they could potentially transform the world:

If the workers wish, they can
All the speeding trains,
The ocean's mighty steamers,
Tie in chains.

All the factories' giant wheels,
All the mines and every mill,
Yes, armies and navies, too
At their command stand still.

(Kolehmainen and Hill, 1951: 127)

If the fraternity brought to bear in the class struggle contained distortions and perversions, the ultimate goal of the future, viewed as a universal brotherhood of producers in a classless society, would be achieved when the working class had removed the impediments imposed by a class society. As such, it was predicated on the notion that humanity was not only malleable, but perfectible. The new individual of socialist society would be testimony to the errors of bourgeois ideologues such as the Social Darwinians who contended that human nature was an immutable given. Thus, the possessive individualism produced and sustained by capitalism would prove to be an

historically-specific character type, and its community-destroying propensities could be remedied.

Finnish socialists forged their radical organizations within the ethnic community -- partially due to choice, partially due to difficulties in communicating with other groups, partially due to intra-ethnic hostility, and partially because of roadblocks erected by native-born radicals to attempts at incorporation. In a situation characterized by the saliency of ethnic and class identities, Finnish-American socialists sought to commit themselves to what Serge Moscovici would refer to in another context as a "nonparochial ethnicity (1977: 165)." When socialist leaders urged the rank-and-file to Americanize (i.e., to learn English, to apply for citizenship), it was not in order to assimilate to the values and role expectations of the dominant culture, but to provide the bases for forging class solidarity. However, as the subsequent history of the Finnish-American left attests, praxiologically the linkages between class and ethnicity remained problematic. The ideological commitment to end ethnic particularisms confronted an emotional attachment to distinctly ethnic political organizations. This would be of great import to the later fate of these organizations because innovative organizations rely on a compelling ideology to sustain and maintain them over time. By ideologically defining their organizations as a way station to assimilation into a national, purely class-based political alliance, the Finns undermined the ability of these organizations to continue to exist over time and attract new recruits.

The debates over what was referred to as "hall socialism" (ethnically based facilities which became the hub of cultural and social life for leftist Finns) highlight the nature of the dilemma. To the extent that Finns created and nurtured their hall culture, they forged what could be seen as a model of socialist fraternity. For the rank-and-file membership, their organizations were clearly perceived as a sanctuary, a haven in a heart-

less capitalist world. They could be construed as symbolic demonstrations of a life liberated from the demands of work, loci for the expression of fantasy and imagination, and places where play informed the self-formative process of socialist man (cf., Hearn, 1976-77). On the other hand, to the extent that they sought to preserve these ethnically-based organizations, they could be accused of placing ethnic interests above class interests. And, indeed, the increasingly professionalized intelligentsia often made such accusations. Divorced from the day-to-day activities of hall culture, the intelligentsia justified their ascetic politics by appealing to a utopian future which, they contended, could not be achieved without demanding present sacrifices.

The portrayal of a utopian society of the future, though its contours were often imprecisely conceived, was made in distinctly secular terms. It was the product of secularized intellectuals who had experienced the erosion of faith in the wake of the spread of rationalism and its scepticism towards revealed theological truth. The natural audience of this utopia was a sector of the proletariat who, like their intellectual counterparts, had experienced the strains of disenchantment brought about by the double helix of secularization and rationalization. For both, there occurred a crisis of authority which meant that the traditional religious explanations of suffering and injustice were no longer compelling. Neither did they believe in divine intervention as a means of redressing sin and evil. In this context there occurred a quest for a new theodicy which propelled many to embrace "radical ideologies which looked to man's collective efforts -- to redress the world's wrongs (Smith, 1981: 95)."

Socialism can be seen as a particular type of theodicy, one in which a secularized element of society looked to reason for solutions to its plight. The editors of the social democratic newspaper *Raivaaja*, for example, sought to indicate that this entailed a repudiation of all dogma, for truth, far

from being subject to the dictates of sacred texts or charismatic individuals, would have to make its claim in reason's court. They wrote that "we have never believed in any authority, Karl Marx no more than Martin Luther (Kolehmainen, 1955: 44)."

However, in terms of forming a mass political movement, skeptical reason might appear to be an impediment to action since it subjects all authority claims to debate and generates ambiguity and uncertainty. In this respect, it would appear incapable of producing the emotional excitement required of mass movements. That it was able to do so indicates that socialism achieved, at least during this relatively brief historical frame, a reconciliation in the battle between reason and faith by transposing this antithesis into an ideology predicated on faith in reason.

A central manifestation of this faith can be seen in what Max Weber referred to as a "veneration of science (1978: 515)." In particular, the natural sciences were perceived as offering to mankind the knowledge that could free men from the domination of nature, and in addition they afforded a model for a newly emerging science of society that could be utilized in man's quest for freedom from social and culturally-imposed modes of domination. Within the natural sciences, the theory of evolution provided a sense of certitude and meaning by indicating that the world operated in law-like fashion. Rather than confronting a world predicated in large part by a capricious fortuna, leftists believed that they had identified and could chart the proper course of social progress, a course which history would take if "accidents" did not interfere with the unfolding of the process.

Leszek Kolakowski, in his bitter but perceptive severing of personal ties with the main currents of Marxism, describes the particular appeal that Marxist socialism had for the working class in general:

Marxism has been the greatest fantasy of our century. It was a dream offering the prospect of a society of perfect unity, in

which all human aspirations would be fulfilled and all values reconciled. It took over Hegel's theory of the 'contradictions of progress,' but also the liberal-evolutionist belief that 'in the last resort' the course of human history was inevitably for the better and that man's increasing command over nature would, after an interval, be matched by increasing freedom. It owed much of its success to the combination of Messianic fantasies with a specific and genuine social cause, the struggle of the ...working class against poverty and exploitation (1978: 523).

Finnish-American leftists avidly read the evolutionary theories of such thinkers as Engels and Bernstein. A perhaps minor example of their intense interest in science can be seen in the efforts of John Wiita to translate a work of the Dutch Marxist Anton Pannekoek into Finnish. Primarily remembered by contemporary leftists for his contributions to the topic of council communism, Pannekoek had a strong scientific bent. In fact, he was an accomplished astronomer and mathematician. What interested Wiita and many of his peers was Pannekoek's work, Marxism and Darwinism, in which he sought to illustrate the parallels between the Darwinian theory of natural selection and Marxism, which was posed as a science capable of making visible to human observation the social mechanisms that were the key to the evolutionary process. In 1914 Wiita published his translation of the book through the socialist publishing house in Superior, Wisconsin.

Evolutionary social democrats, the IWW Finns, and later the Communists shared the conviction that there existed laws of social motion that functioned with the regularity of natural laws. These laws were viewed as laying the foundations for the inevitable decline of capitalism followed by the rise of socialist society. The difference between evolutionary and revolutionary leftists rested essentially on the latter's readiness to force the hand of history.

Another manifestation of the importance

attributed to reason can be seen in the focus placed on education. Not only at the Work People's College, but in socialist halls throughout the country, Finns created libraries, conducted lectures, and in myriad other ways expressed their belief in the virtue and efficacy of education. Of course, in this they differed little from many other ethnic groups, although they differed in their conception of the function of education. John Bodnar, for example, discovered in the case of Slavic peasants, particularly those who maintained ties to organized religious bodies, that they defined the purpose of education as that of "retaining cultural, linguistic, and religious values of the ethnic group (1976: 1)." In contrast to this use of education as a device to defend a threatened past, the Finnish-American left treated education as an essential factor in orienting itself towards the future.

The scientific estate was intimately linked to the Finns' vision of a future classless society since it would be crucial in moving from a situation of scarcity to one of abundance. The Finns' emphasis on the role of scientific experts in the future does not appear to have been influenced by Veblen's thought, yet it bears a close resemblance to his concept of a soviet of engineers. This cadre of experts was uncritically portrayed as a stratum whose interests coincided with the interests of the society as a whole.

Related to this was an equally uncritical view of the cadre of trained functionaries that the Work People's College, a radical educational institution created by Finns in the Duluth, Minnesota area, was designed to train in preparation for the advent of the socialist commonwealth. One of the unintended consequences of this ideological orientation was that in the aftermath of the Finnish-American left, many ex-radicals had acquired, as Vivian Gornick observed in *The Romance of American Communism*, "organizational and analytical skills (which served them) well in careers in administrative positions (1977: 31)."

Finally, a further consequence of this

particular definition of the situation came to the fore after the last major schism on the left. In the move to Communism, one witnesses a dramatic shift in which scientism, bureaucratic centrism, and instrumental rationality become dominant, progressively eclipsing the role of a critical, undogmatic reason.

Conclusion

After exploring the content of Finnish-American socialist ideology, the following related questions arise: (1) why did such an ideology attract such large numbers of Finns, while other groups (e.g., Poles and Southern Italians) were not similarly attracted? ; and (2) which Finns were attracted to this ideology and which were not?

A clue to the answer to these questions can be found in Weber when he contends that socialism was a type of secular salvation attractive to certain intellectual status groups and the modern proletariat. The indifference of these groups to religion is predicated on the rationalizing and secularizing strains generated by their location in a capitalist market economy (1978: 485-486). While proletarianization (and marginalization for certain intellectual groups) is critical to this, further comparative research will have to begin by recognizing that among proletarianized ethnic groups in countries such as the United States secularization had a rather varied impact. Future work might begin by assuming that immigrant radicalism will develop differentially among ethnic groups, predicated on the extent to which secularization has had an impact.

For a secularized group, an articulate socialism -- forged in a context of labor strife and shaped by nativist hostility -- could serve as a vehicle to express both class and ethnic interests. In regard to the former, it provided a context where immigrants could attempt to define a "norm of reciprocity" that provided an expression of rights and obligations of both superordinate and subordinate social members (Hearn, 1978: 461). In reference to the latter, it provided a

"congregational" setting that could serve as a socialist model of fraternity.

In the long run, Finnish-American radicals, like their counterparts on the left, had their hopes of creating a mass socialist movement crushed (Kivisto, 1983). While a number of factors contributed to this, including political repression, further research should, I would suggest, focus attention on the impact of the declining saliency of ethnic and working class identities.

References

- Althusser, Louis. 1970. *Lenin and Philosophy*. New York: Monthly Review Press.
- Bergmann, Frithjof. 1977. *On Being Free*. Notre Dame: University of Notre Dame.
- Berman, Marshall. 1978. "'All That is Solid Melts into Air': Marxism, Modernism, and Modernization." *Dissent* (Winter).
- Bodnar, John. 1976. "Materialism and Morality: Slavic-American Immigrants and Education." *Journal of Ethnic Studies*, 3 (4).
- Gouldner, Alvin. 1976. *The Dialectic of Ideology and Technology*. New York: Seabury Press.
- Gramsci, Antonio. 1971. *Selections From the Prison Notebooks*. New York: International Publishers.
- Hearn, Frank. 1976-77. "Toward a Critical Theory of Play." *Telos*, 30.
1978. *Domination, Legitimation, and Resistance*. Westport, Conn.: Greenwood Press.
- Hoglund, William. 1960. *Finnish Immigrants in America, 1880-1920*. Madison: University of Wisconsin.
1977. "Finnish Immigrant Fiction and Its Evolution from Romanticism to Realism in the History of the United States, 1885-1925." Turku, Finland: Institute of History Publications, 9.
- Johnson, Aili. 1947. "Finnish Labor Songs from Northern Michigan." *Michigan History Magazine*, 31.
- Kivisto, Peter. 1983. "The Decline of the Finnish-American Left, 1925-1945." *International Migration Review* (Spring).
- Kolakowski, Leszek. 1978. *The Main Currents of Marxism, vol III (The Breakdown)*. New York: Oxford University.
- Kolehmainen, John. 1955. *Sow the Golden Seed*. Fitchburg, Mass.: Raivaaja Publishing Company.
- Kolehmainen, John and George Hill. 1951. *Haven in the Woods*. Madison: State Historical Society of Wisconsin.
- Lipset, S.M. 1960 *Political Man*. Garden City, N.Y.: Doubleday.
- Lukács, Georg. 1968. *History and Class Consciousness*. Cambridge: MIT Press.
- Lyman, Stanford and Marvin Scott. 1970. *The Revolt of the Students*. Columbus, Ohio: Merrill Publishing.
- Moscivici, Serge. 1977. "The Reenchantment of the World," in *Beyond the Crisis*, edited by Norman Birnbaum. New York: Oxford University.
- Mount, Ferdinand. 1976. "The Dilution of Fraternity." *Encounter* (October).
- Rudé, George. 1980. *Ideology and Popular Protest*. New York: Pantheon.
- Samson, Leon. 1933. *Toward a United Front*. New York: Farrar and Rinehart.
- Smelser, Neil. 1963. *Theory of Collective Behavior*. New York: The Free Press.
- Smith, Anthony. 1981. *The Ethnic Revival*. Cambridge: Cambridge University.
- Thomas, Brinley. 1954. *Migration and Economic Growth*. Cambridge: Cambridge University.
- Weber, Max. 1978. *Economy and Society*, 2 vols. Berkeley: University of California.
- Wilson, Donald. 1980. "Matti Kurikka and the Settlement of Sointula, British Columbia, 1901-1905." *Finnish Americana*, III.
-

ULKOSUOMALAISTEN KULTTUURITAPAHTUMIA

KAUSTISELLA SOI SIIRTOLAISMUSIIKKI

Kaustisen XVI kansanmusiikkijuhlien erityistee-
moina v. 1983 olivat soitinrakennus ja siirtolais-
musiikki. Sopivampaa paikkakuntaa siirtolais-
maa ajatellen tuskin löytyy. Kerrotaan, että v.
1900 joka kolmas työkykyinen ihminen Kaustisel-
ta oli Amerikassa. Noin 70.000 juhluvieraista sai
nauttia 83 vuotta myöhemmin niin amerikkalais-
ten haalien huveista kuin länsinaapurin suomalaisten
tanhuista aina Australian suomalaisiin trubaduu-
reihin saakka. Musiikkijuhlilla syntyi monipuoli-
nen, kansainvälisyyden sävyttämä kuva ulkosuo-
malaisyhteisöjen musiikista ja kulttuureista.

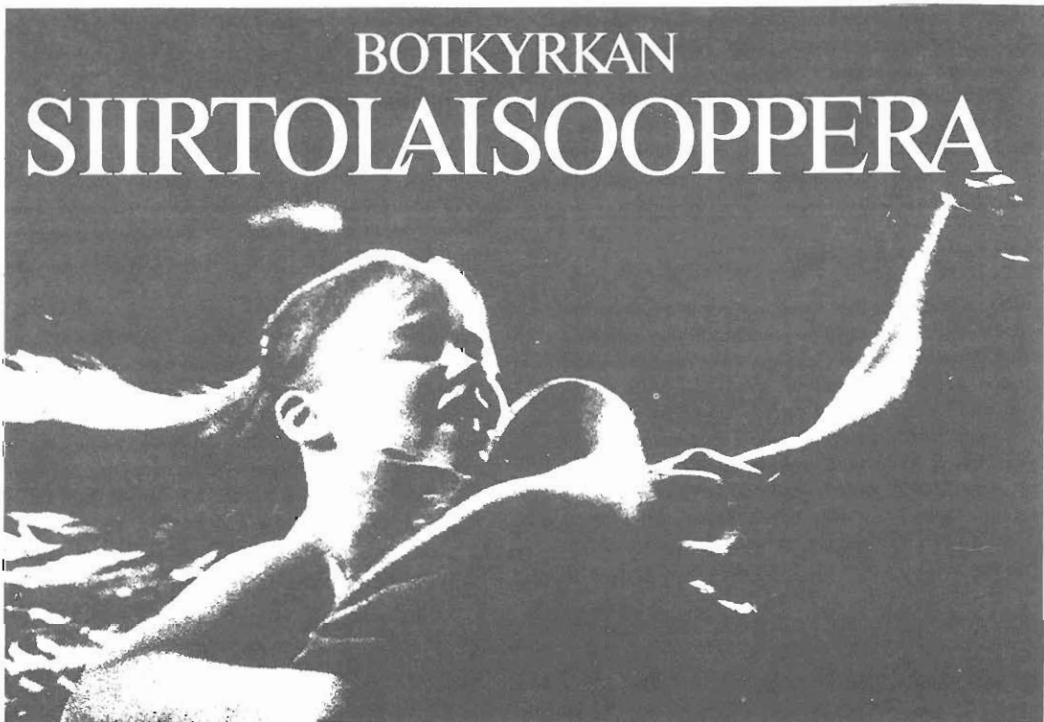
Juhlien avauksen suoritti kulttuuriministeri
Gustav Björkstrand. Pääjuhlassa juhlapuheen piti
ulkoministeri Paavo Väyrynen, joka paneutui
siirtolaismusiikin johdattamana siirtolaisten kul-
tuurin ja ongelmiin.

Kansanmusiikkijuhlisiin liittyen järjesti Suomi-
Seura ulkosuomalaisten kesäjuhlan Kaustisella.

SAN:n puheenjohtaja maaherra Mauno Kangasniemi lupasi siirtolaisille, että Suomen ulkosuomalaispolitiikka haluaa tukea siirtolaisten suomalaisen identiteetin säilyttämistä. Siirtolaisilla tulisi olla riittävät edellytykset oman kulttuurin luomiseen ja yhteyksien ylläpitämiseen Suomeen.

Siirtolaiselämä on oopperaa

Ensi-iltansa Suomessa nähnyt Botkyrkan siirtolaisooppera oli yksi juhlien kokokokhdistista. Botkyrka on Tukholman eteläpuolella sijaitseva 80 000 asukkaan kunta, jonka asukkaista suuri osa on siirtolaisia, näistä noin 10 000 suomalaisia. Siirtolaisilla on ongelmansa: juurettomuus, vieraantuminen, sosiaalinen levottomuus, ristiriidat, kulttuurin köyhtyminen. Kuitenkin siirtolaisilla on kulttuuria, joka edustaa sataa kansallisuutta. Siirtolaisooppera on valmistettu ruotsalaisten ja maahanmuuttajien yhteistyönä, 181 henkeä yhdeksästä maasta. Kysymyksessä oli paremminkin kabaree tai kavalkadi ruotsalaisen yhteiskunnan kehityksistä ja siirtolaisten osuudesta siinä kuin "ooppera".

Oopperan tarkoituksena on opettaa meitä ymmärtämään toisia kulttuureja; pohjimmiltaan me kaikki ihmiset olemme samaa kansaa rodusta, ihonväristä tai kansallisuudesta riippumatta. Kuitenkin Pekka Lounelan sanat, siirtolaisuuden ongelmat ja kannanotto siirtolaisen puolesta jäivät latinalaisrytmiin varjoon, Säkkijärven polkasta puhumattakaan. Esityksen hajanaisuus jää kuitenkin sen sanoman, "pieni ihminen pääoman ja tuotantokoneiston rattaissa" ja "toisen ihmisen ymmärtämisen tarpeen" varjoon. Kahden esityksen hinta Kaustisella oli 180 000 mk, mistä Ruotsi kantoi päävastuun. Toivoo sopii, että siirtolaisooppera nähtäisiin Helsingissä ja muualla Suomessa myöhemmin.

Botkyrkan oopperan ohella nimekkäitä esiintyjä Ruotsista olivat Vilho Suonvieri, Pauli Krekula, Sivulan pelimannit, naiskuoro Kreetat, tanhujat kulttuuri 75-yhdistyksestä ja Tukholman Suomalaisesta Seurasta sekä Västmanlandin suurkuoro.

Hauskanpitoa haalilla

Amerikansuomalaisten kulttuuritoiminta tapahtui suurelta osin siirtolaisten suomalaiskeskukseen rakentamalla seurataloilla. Tuulahdus niiden ohjelmasta saatiin myös Kaustisella, kun kolmannen polven amerikansuomalainen Richard Koski veti Säkkijärven polkan ja muita isältään pikkupoikana oppimiaan kappaleita. Art Moilanen puolestaan lauloi fingliskaa: "muna here muna there", "sometimes riisipuuroa", ja yleisöllä oli hauskaa. Paikalla oli myös Hiski Salomaan kuolemattomat laulelmat alkaen Lännen lokarista tulkitsijana Harri Saksala, Pekka Gronowin mukaan paras Salomaan laulun esittäjä Suomessa.

Kaukaisemmasta siirtolaismusiikista on vielä mainittava australiansuomalainen "Horizon Painters" -trio, isä ja kaksi poikaa, jotka suvereenisti hallitsivat sekä suomalaisen että australialaisen trubaduurimusiikin.

"Minä menen Amerikkaan"

Mielenkiintoinen lisä Kaustisen ohjelmistoon oli Turun yliopiston Pohjalaisen Osakunnan esittämä laulunäytelmä "Minä menen Amerikkaan, sinne menee kaikki". Näytelmä, joka käsittelee siirtolaisuutta kansanlaulujen valossa, on varsin edustava kokoelma suomalaista folklorea. Ensimmäisessä näytöksessä pohjalainen nuorimies Antti suunnittelee Amerikkaan lähtöä houkuttellen toverinsa mukaansa. Myöhemmissä kohtauksissa Amerikkaa Antti kertoo lähtevänsä takaisin Suomeen talorahat taskussa. Toinen jää lasin ääreen istumaan lä-

hettäen äidilleen terveisiä: "En ole rahoja tuhlanut, vaan hotellissa juonut...".

Siirtolaisuuteen liittyy tavallaan myös pohjalaisen murhamiehen laulu ennen Siperiaan kuljetusta. Näytelmän perinnehajaiset kansanlaulut olivat yksinkertaisesti, ilman säestystä, toteutettuja. Pohjalainen yleisö otti kiittäen esityksen vastaan. Käsikirjoituksesta ja ohjauksesta vastasi Eevastiina Virrankoski.

Siirtolaislaulut kansiin

Musiikkijuhlien yhteydessä julkistettiin Simo Westerholmin toimittama noin 80 laulua sisältävä kirja "Reissaavaisen laulu Amerikkaan". Laulut kertovat lähdistä pitkälle matkalle, elämästä Amerikassa, koti-ikävästä jne., ja ne on kerätty laulukirjoista, äänilevyiltä ja äänit nauhoilta. Laulut antavat hyvän kuvan ensimmäisen siirtolaispolven musiikista ja haalien ohjelmistosta. Pelimannitalon yhteislaulutilaisuudessa laulettiin näitä siirtolaislauluja kirjasta, joutuksessa ministeri Ahti Pekkala, joka veti komiasti Lännen lokarin.

Kunniaa tutkijoille

Juhlien yhteydessä jaettiin kahdelle ansiotunnele siirtolaiskulttuurien tutkijalle festivaalipaketit. Toisen sai Suomen siirtolaismusiikin paras asiantuntija Pekka Gronow Helsingistä ja toisen Gunnar Turesson Ruotsin Arvikasta. Jälkimmäinen - sukuperältään alkujaan Karjalan Oinosia - on Värmlandin metsäsuomalaisten musiikkiperinteen tutkija ja tallentaja.

Kaustinen tunnetaan

Kansanmusiikkijuhlilta kootaan joka vuosi tunnin ohjelma, joka on kysyttyä tavaraa maailmalla. Ruotsin radio lähetti kahden tunnin suoran lähettyksen ja mm. saksalaisia ja ranskalaisia tiedottajia liikkui paikalla, joten Kaustinen tunnetaan hyvin maailmalla.

Siirtolaisuusinstituutti osallistui kansanmusiikkijuhlille viemällä sinne amerikan-suomalaista siirtolaisuutta käsittelevän valokuvanäyttelyn ja esittelemällä instituutin julkaisemia siirtolaistutkimuksia. Lisäksi allekirjoittanut pyrki osallistumaan mahdollisimman moneen tilaisuuteen ja tapaamaan siirtolaisia eri puolilta maailmaa. Kiitokset Kaustiselle onnistuneen teeman valinnasta.

Olavi Koivukangas

FINNFEST — UUSI JUHLAPERINNE AMERIKANSUOMALAISILLE

Kuluneen elokuun 5.-7. päivinä järjestettiin Minneapolisissa USA:ssa kaikille amerikansuomalaisille uskuntoon, poliittiseen vakaumukseen tai asuinpaikkaan katsomatta yhteiset kesäjuhlat. Jo viime vuosisadan lopulta alkaenhan amerikansuomalaiset ovat kesäjuhlia järjestäneet, mutta ne ovat olleet yleensä joko alueittain tai aiheen mukaan rajoitettuja. Mitään Kanadan suomalaisten suurjuhlien tai Australian Suomi-Päivien kaltaista ei USA:ssa ole näihin asti saatu järjestettyä.

Viime vuoden syyskuussa pidettiin Minneapolisissa Suomi-Seura r.y:n kutsumana kokous, jossa tarkoituksena oli keskustella kaikille amerikansuo-

avustuksella syyskuun kokoukseen Minneapolisissa osallistuneet. Kilpailun voitti Seattlen suomalaisten tekemä ehdotus FinnFest USA.

Minneapolisin suomalaiset ryhtyivät tarmokkaasti juhlien suunnitteluun ydinjoukkonaan vuositaisen Finnaffairin järjestäjät. He saivat pian avukseen yli 70 henkeä, joista osa pitkienkin matkojen päästä Minneapolisista. Järjestelytoimikunnan puheenjohtajana oli kolmannen polven nuorehko amerikansuomalainen sähköinsinööri Allan Norgard ja sihteerinä Mrs. Velma Doby. Juhlatoimikunta jakaantui 17 alakomiteaan.

FinnFestiin rekisteröityi yli 1000 osanottajaa yhteensä yli 30 osavaltiosta, Kanadasta ja Suomesta. Ilman rekisteröintiä osallistui yksittäisiin tilaisuuksiin satoja, joten koko osanottajavahvuudeksi arvioidaan lähes 2 000 henkeä.

FinnFestin virallisen avajaistilaisuuden yleisöä. Eturivissä keskellä Suomi-Seura r.y:n puheenjohtaja Osmo Kalliala. (kuva: Clyde Kumpula).

malaisille yhteisten kesäjuhlien järjestämisestä. Kokoukseen osallistui yli 40 henkeä Alaskasta Floridaan tai Etelä-Kaliforniasta Michiganiin saakka. Kokouksessa johti puhetta Suomi Collegien presidentti, tohtori Ralph J. Jalkanen ja siellä päätettiin yksimielisesti ryhtyä järjestämään yhteisiä kesäjuhlia. Minneapolisin suomalaiset ottivat ensimmäisten juhlien järjestämisen tehtäväkseen. Suomen Silta-lehdessä järjestettiin kilpailu tulevan kesäjuhlan nimestä. Kilpailutuomareina olivat postin

Juhla alkoi perjantaina klo 9 aamulla kahdella samanaikaisesti pidetyllä korokakeskustelulla ja Suomea esittelevien filmien esityksellä. Silloin myös aukenivat ovet monille näyttelyille, joita oli avoinna kolmen päivän ajan toistakymmentä esitellen amerikansuomalaisten elämää monin eri tavoin.

FinnFest 83:n pääteema oli amerikansuomalaisten historian säilyttäminen ja erityisesti heidän arkistojensa tallentaminen jälkipolville. Minnesotan

osavaltion humanistinen toimikunta (Minnesota Humanities Commission) oli myöntänyt tätä varten apurahan. Kolmen päivän aikana pidettyihin korokekeskusteluihin osallistui yli 40 henkeä eri

joihin jokaiseen osallistui arviolta 600-800 henkeä. Juhlapäivällisillä piti juhlapuheen Suomi-Seuran puheenjohtaja Osmo Kalliala Helsingistä. Sekä perjantai- että lauantai-iltana jatkuivat tanssit myö-

Kansantanssiryhmä Tanhuajat Seattlestä esiintyy. (kuva: Tauri Aaltio).

puoilta USA :ta. Ohjelmassa mainituista 13 oli joko yliopiston professoreita tai apulaisprofessoreita, kaikki suomalaissyntyisiä. Keskusteluihin riitti aina useita kymmeniä kuulijoita.

Koko päivän lauantaina oli läheisessä puistossa kansantanssi- ja kansanmusiikkiesityksiä n. 35 asteen helteessä. Mm. kansantanssijoukkueita oli mukana Minnesotan valtion Minneapolisin ja Virginian lisäksi Seattlestä, Detroitista ja Milwaukeeesta sekä Kanadasta. Finnish Center Associationin näytelmäkerho Detroitista esitti näytelmän "Kesäleskiä".

FinnFestin varsinaisia massatilaisuuksia olivat perjantai-illan amerikansuomalaista ja suomalaista kansanmusiikkia esittelevä konsertti, lauantai-illan juhlapäivälliset, sekä sunnuntain jumalanpalvelus,

häiseen yöhön tahdittajinaan amerikansuomalaiset tanssiyhteet "The Third Generation" sekä "Oulu Hotshots".

FinnFest USA Inc.

FinnFestin aikana pidettiin myös seurojen edustajien virallinen kokous, jolloin päätettiin perustaa yhdistys nimeltään FinnFest USA Inc. ja rekisteröidä se Minnesotan lakien mukaisesti. Yhdistyksen tarkoituksena on vain vuosittaisen FinnFestin järjestäminen amerikansuomalaisille ja heidän jälkeläisilleen, jotta heidän yhteytensä suomalaiseen kulttuuriin säilyisivät elävinä. Yhdeksänhenkiseen johtokuntaan valittiin kolme edustajaa itäranneelta, kolme mantereelta ja kolme länsi-

rannikolta. Juhlan ja FinnFest-perinteen jatkuvuus on siten turvattu. Tähän varmaan olivat tyytyväisiä kaikki juhlille osallistuneet, sillä kaikki tuntuivat nauttivan yhdessäolosta ja FinnFestin ilmapiiristä täysin siemauksin. Oli kuin jotakin tällaista olisi jo kauan odotettu.

Seuraava FinnFest USA 84 järjestetään Uudessa Englannissa, todennäköisesti Fitchburgissa, ja vuoden 1985 FinnFest Suomi Collegessa Hancockissa. Sen jälkeen ovat jo jonossa odottamassa vuoroaan mm. Florida, Seattle ja Kalifornia.

Tauri Aaltio

KANADANSUOMALAISTEN 44. SUURJUHLAT

Kanadansuomalaisten suurjuhlalat vietettiin Calgaryssa ensimmäistä kertaa. Kuvassa yleisöä sunnuntain päiväjuhlassa, joka pidettiin Calgaryn yliopiston voimistelusalissa. (kuva Kanadan Uutiset 27.7.1983, no 29).

Jo perinteiset Kanadansuomalaisten suurjuhlalat vietettiin tänä vuonna heinäkuun 15.-17. päivinä Calgaryssa. Kun välimatkat suomalaiskeskusten välillä ovat melkoiset ei yleisömäärän arveltu nousevan suureksi. Juhlille kokoontui kuitenkin kaikkiaan noin tuhat osanottajaa.

Sunnuntain pääjuhlassa oli puhujana kansanedustaja Pertti Salolainen Helsingistä. Puheessaan Salolainen selvitti ajankohtaisia asioita Suomesta. Suurjuhlilla oli tarjolla "jokaiselle jotakin", oli kirkonmenot, voimistelu- ja tanhuesityksiä, runon-

lausuntaa, kuorolaulua, taidenäyttelyitä yms. Suurjuhlien yhteydessä pidettiin myös lukuisia kokouksia, mm. kanadansuomalaiset asevelikerhot järjestäytyivät yhdeksi organisaatioksi.

Kanadansuomalainen kulttuuriliitto päätti jo seuraavista suurjuhlalista. Vuonna 1984 on vuorossa Sudbury, 1985 Sault Ste. Marie ja vuonna 1986 Vancouver, joka samaan aikaan viettää 100-vuotisjuhliansa ja jossa järjestetään myös kansainväliset liikennealan messut.

RUIJANSUOMALAISEN KULTTUURIN ESIINMARSSI

Kveenien kulttuuripäivät Vesisaarella

11. - 12.6.1983

Ruijansuomalainen kulttuuri Pohjois-Norjassa on ollut vuosikymmeniä pimenossa norjalaisen valtakulttuurin alla. Vain harva ulkopuolinen on tutustunut tuohon suomalaisperäiseen elämäntapaan; kulttuuriksi ruijansuomalaiset, kveenit, elämäänsä eivät itsekään juuri ole käsittäneet. Voimakas koko siirtolaisuuden jälkeisen ajan norjalaistamispolitiikka on aiheuttanut sen, että suomalaiset juuret on pyritty unohtamaan, suomen kieli vaihdettu norjaan ja oma identiteetti on jakautunut perinteen ja norjalaisuuden välillä.

Vasta 1970-luku, tuo juurien etsinnän alkuaika, toi hiljaiselle vähemmistölle mahdollisuuden tuntea ja tunnustaa taustansa, elämäntavan takana olevan suomalaisuuden. Norjalainen yhteiskunta muutti vähemmistöpolitiikkaa - tunnusti saamelaisen olemassaolot ja huomasi myös suomensukuiset kveenit. 1980-luku tuntuu olevan ruijansuomalaiselle kulttuurille oman olemassaolon hahmottamisen aikaa. Väestö aktivoituu ja järjestäytyy ja alkaa saavuttaa minoriteettiväestön statusta. Tunnuksomaista viime vuosille on ollut Pohjois-Norjan eri asutuspiirien Suomi-seurojen aktiviteetin suuntautuminen Suomi-ystävyysohjelmasta suomalaisuuden elonmerkkinä vaalimiseen, kveeniväestön identiteettikuvien hahmottamiseen ja uussiirtolaisten sosiaalisen kontaktitarpeen tiedostamiseen.

Vesisaarella, Vadsøssa, pidetyt maailmanhistorian ensimmäiset kveenien kulttuuripäivät olivat konkreettinen osoitus nousevasta etnisiteettitunteesta. Samalla se oli osoitus järjestötoiminnan aktiivisuudesta. Päivien pääjärjestäjänä oli Pohjois-Norjan Suomiseurojen Liitto, käytännön järjestelytyöstä vastasi suurelta osin Vesisaaren Suomi-seura. Liiton puheenjohtajan Eira Söderholmin mukaan järjestöjen ja niiden yhdyselimenä toimivan Liiton tarkoituksena on toisaalta vaalia ruijansuomalaisista perinnekulttuuria ja toisaalta pitää yhteyttä Norjaan muuttaviin uussiirtolaisiin. Ja toiveena on näiden toimintojen yhdistäminen: suomalaisten yhteistyö sekä historiallisissa että sosiaalisissa mielessä.

Vesisaaren kulttuuripäivät tarjosi satapäiselle osallistujajoukolla monia kokemuksia. Kveenimu-

seon pihalla, Tuomaisentalossa, kertoili Ida Tuomainen talon ja koko Vesisaaren suomalaisuuden historiaa. Aiheesta lisävalaistusta antoi muistelmillaan suomensukuinen Hans Ronthi. Suomalainen kansanlaulu kaikui sekä ulkosalla että itäjuhlassa. Esiintyjinä olivat niin paikalliset asukkaat kuin Sodankylän kuoro ja pelimannit kansanmusiikinkerääjän Matti Yli-Tepsan johdolla. Uudet ja vanhat siirtolaiset kohtasivat, nuorille perinteinen ruijansuomalaisuus esittäytyi kveenien elämästä kertovan valokuvanäyttelyn ja perinnefilmien kautta. Vanhemmalle polvelle jo nuorien uussiirtolaisten näkeminen ja myönteinen osallistuminen oli positiivinen kokemus.

Vesisaaren kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Elsa Jonassen, kveenisukua hänkin, totesi tervehdyspuheessaan, että näiden ensimmäisten kulttuuripäivien pitäminen osana kaupungin 150-vuotisjuhlallisuuksia oli luonnollista. Onhan Vesisaaren elämänmuoto sekoitus norjalaista ja suomalaista kulttuuria: kveenien panosta kaupungin ja alueen kehittämisessä ei kukaan voi aliarvioida.

Varsin kiinnostava oli svanviklaisen Olav Beddarin monologin esitys. Hän lienee ensimmäinen ruijansuomalainen, joka kirjoittaa omalla murteellaan: Pasvikin alueen suomella. Monologi oli kirjoitettu yksipuolisen puhelinkeskustelun muotoon ja siinä kuvattiin ironisesti käytössä olevaa suomen ja norjan sekakieltä: kveenien fingselskaa. Pysyjakilainen Dagny Smith-Novik esitti monologin loistavasti tekstiä omalla murteellaan vielä sävyttään.

Kulttuuripäivien yhteydessä käytiin monia epävirallisia keskusteluja ruijansuomalaisten, uussiirtolaisten, kielenopettajien ja tutkijoiden kesken. Ja ajalle luonteenomaisesti korostettiin paikallisen väestön tarvetta osallistua tutkimustyön suunnitteluun ja seurantaan. Ruijansuomalaiset eivät halua olla vain tutkimusobjekteja vaan osa kaksipuolista kulttuurityötä. Sama osallistumisen huomautus suunnattiin suomalaisesta vähemmistöpolitiikasta innostuneille - usein Suomesta viime aikoina Norjaan muuttaneille: vähemmistö- ja kulttuuripolitiikassa tulee edetä riittävän varovaisesti, ettei vuosikymmeniä piilossa olevaa ruijansuomalaisista perinteistä vähemmistöä pelästytetä takaisin hiljaiseksi sulautujaksi.

Lassi Saressalo

VIERAILU SUOMALAISIIRTO- LAISTEN LUONA AUSTRALIASSA

Australian Suomalaisten Liiton kutsu saapua juhlapuhujaksi Adeleideen 1.-3.4.1983 antoi kimmokkeen Australian matkaani 28.2.-24.4.1983. Suomi-päiviin osallistumisen lisäksi tavoitteenani oli perehtyä eri puolilla Australiaa asuviin suomalaisiin ja heidän elinolosuhteisiinsa ja lisäksi pitää vierailuluentoja Australian eri yliopistoissa ja korkeakouluissa.

Australian matkareittini johti aluksi Sydneyn kautta Canberraan. Tämän jälkeen kohteena olivat Brisbane, Mount Isa, Darwin, Perth, Adelaide, Melbourne, uudelleen Canberra ja lopuksi Sydney. Matkareitin, majoitusten ja kontaktien verrattomana suunnittelijana toimi jaostopäällikkö Heimo Uotila Australian opetusministeriöstä. Yliopistovierailuista huolehti osaltaan myös opetusministeriön kansainvälisen osaston päällikkö Frank Grotowski.

Tapasin matkallani lukemattomissa eri tilaisuuksissa ja yhteyksissä suomalaisia ja olin tekemisissä hyvin erilaisten kuulijaryhmien kanssa. Ensimmäinen merkittävä kosketus oli Australian Suomalaisten Liiton hallituksen järjestämät juhlaillalliset arvostetussa Lobby Clubissa Canberrassa. Mukana olivat mm. Suomen suurlähettiläs Veikko Huttunen puolisoineen ja Suomen yleisradion toimittaja Timo Uotila. Illan isäntänä toimi liiton puheenjohtaja Reijo Pekkarinen avustajinaan liiton sihteeri Tuula Ursin ja taloudenhoitaja Vieno Pekkarinen.

Australian kierroksellani puhuin Suomi-taloilla, luterilaisten seurakuntien tilaisuuksissa, kirkoissa, seurakuntataloissa ja kodeissa. Itsellehi jäi näistä tapaamisista miellyttävät muistot ja oman oppiaineeni sosiologian edustajana saatoin kertoa eri yhteyksissä Suomen nykytilanteesta, sen taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä ja tulevaisuuden näkymistä. Vilkkaat keskustelut osoittivat, että tuolla asuvat maanmiehemme seuraavat Suomen tapahtumia kiinnostuneina ja ovat niistä melko lailla perillä sekä radion että suomenkielisten lehtien välityksellä.

Matkan aikana tutustuin myös yhdistysten, seurakuntien ja yksityisten henkilöiden suorittamaan arvokkaaseen suomalaisen kulttuurin hyväksi tapahtuvaan työhön. Pitkien etäisyyksien maassa suomalaisen vähemmistöryhmän, n. 12 000 henkeä, keskinäiset kontaktit ja yhteiset harrastukset vaativat tavallista suurempia ponnistuksia ja vahvaa kiinnostusta toimintaa kohtaan. Kuitenkin Suomi-päivillä koetut näytteet suomalaisen kult-

tuurin vaalinnasta ja harrastustoiminnan elävyydestä kertovat työn onnistumisesta ja uskosta oman kulttuurin merkitykseen.

Niinikään suomen kielen vaalimiseksi perustetut suomenkielen iltakoulut tekevät arvokasta työtä kielitaidoltaan varsin eritasoisen oppilasjoukon parissa. Oppikirjahuoliin on saatu apua Suomen opetusministeriöstä. Tällaista kotimaasta käsin tunnettavaa myötämielisyyttä arvostettiin ja kiitettiin eri yhteyksissä.

Suomalaistapaamisten kokohokhdaksi muodostui matkallani luonnollisesti Suomi-päivät Adelaidessa. Omassa juhlapuheessani toin henkilökohtaiset terveiset tasavallan presidentti Mauno Koivistolta. Nämä terveiset otettiin mielihyvin vastaan ja jotkut esittivät jopa toivomuksen, että tasavallan presidentin pitäisi kerran tehdä omakohtainen vierailu suomalaisten pariin Australiaan.

Suomi-päivien aikana tuli konkreettisesti näkyviin se suuriarvoinen ja menestyksellinen työ, jota suomalaiset suorittavat omissa yhteisössään sekä henkisellä että fyysisellä kulttuurisaralla. Suomi-päivät muodostavat merkittävän taite- ja katselmuskohdan sekä tapaamistilaisuuden, jossa voidaan punnita vuoden aikana suoritetun harrastustoiminnan saavutuksia ja saada suomalaisen vähemmistön ääni kuuluville Australian yleensä varsin siirtolaismyönteisessä yhteiskunnassa.

Käsittelemättä tämän kirjoituksen yhteydessä yliopistoissa ja korkeakouluissa pitämiäni vierailuluentoja ja niiden antia itselleni totean voineeni välittää luennoissani Suomi-tietoutta, mm. kehitysaluepolitiikkaamme, suomalaista kaupunkisuunnittelua, saamelaisten kulttuuria ja elinoloja sekä Suomesta lähtenyt siirtolaisuutta koskevien aiheitteni yhteydessä. Näiden yksityiskohtainen käsittely samoin kuin muun Australian matkani ohjelman, mm. perehtymisen alkuasukasyhteisöihin ja australialaiseen teollisuus- ja talouselämään, kaipaavat oman kirjoituksensa.

Australian matka oli itselleni monin tavoin avartava, hyödyllinen ja merkittävä. Suomalaisen siirtolaisten esittämiä toiveita Suomen valtiollalle, evankelis-luterilaiselle kirkolle tai eri yhteisöille olen voinut jo välittää ja samalla olen voinut havaita niihin toiveisiin suhtauduttavan myönteisesti. Olen erittäin kiitollinen Australian Suomalaisten Liiton johtohenkilöille ja edustajille sekä kaikille tapaamilleni suomalaisille, jotka myötävaikuttivat matkan täydelliseen onnistumiseen.

Erkki Asp

KIRJALLISUUSARVOSTELUJA

Auvo Kostiainen: Santeri Nuorteva - Kansainvälinen suomalainen.

Suomen Historiallinen Seura, Helsinki 1983.

(224 s., kuvitettu, English Summary)

Tutkittuaan suomalaisia kommunisteja Pohjois-Amerikassa, Auvo Kostiainen on viimeisimmässä työssään siirtynyt "joukkohistoriasta" "henkilöhistoriaan", tarkastelemaan yhden Pohjois-Amerikassakin vaikuttaneen suomalaisen kommunistin elämää. Kostiainen seuraa Aleksanteri Nuortevan vaiheita myös Pohjois-Amerikan ulkopuolella, Suomessa, Englannissa, Neuvosto-Venäjällä ja vähän muuallakin.

Kostiaisen kirjasta selviää hyvin, että Nuorteva oli todellakin kansainvälinen henkilö myös muistakin syistä kuin vain lukuisten asuinpaikkojensa ansiosta. Ehkäpä Nuorteva oli jopa enemmän kansainvälinen, kosmopoliitti, kuin suomalainen. Vaikka Nuorteva toimikin kolmeen otteeseen kansanedustajana, hän lähti Suomesta jo vuonna 1911 ja pääosa elämäntyöstä tapahtui "siirtolaisena" eri maissa.

Nuortevan varhaisesta siirtolaisuudesta johtuen, etteivät suomalaiset tietosanakirjat tai poliittisen historian yleisesitykset useinkaan muista edes mainita häntä. Suomalainen tutkimus on myös keskittynyt tarkastelemaan enemmän Suomessa toimineita ja varsinkin vuoden 1918 murroksen aikoihin Suomessa toimineita työväenliikkeen johtohahmoja, eikä Yhdysvalloissa tuona aikana toimineesta Santeri Nuortevasta ennen Kostiaisen tutkimusta ole tehty kunnollista elämäkertaa.

Mutta oliko Nuortevan toiminta sitten merkityksellistä, riittävän merkityksellistä historiallista elämäkertaa varten, ja merkityksellistä myös Suomen kannalta? Kostiaisen mielestä kyllä, vaikka aivan yksiselitteistä varmuutta "Santeri Nuorteva - Kansainvälinen suomalainen" ei annakaan nimi-henkilönsä tärkeydestä kaikissa hänen asemissaan. Aika ajoin Kostiainen vaikuttaa liiankin niukka-ansaiselta arvioidessaan tutkimushenkilönsä historiallista merkittävyyttä eri toimissa ja tilanteissa.

Toisaalta Santeri Nuorteva toimi kyllä ilmeisen vastuunalaisilla paikoilla amerikkansuomalaisen työväenliikkeen parissa, Neuvosto-Venäjän taloudellisissa ja tiedotustehtävissä niin Yhdysvalloissa, Kanadassa, Englannissa ja Ruotsissakin, Neuvosto-Venäjän ulkoasiainkomissariaatissa ja Karjalan ASNT:ssa, ja viimeistään Nuortevan toimimisen

"Punaisen Suomen USA:n suurlähettiläänä" olisi luullut jo aika sitten herättäneen suomalaisten tutkijoiden kiinnostuksen. Siksi Auvo Kostiaisen ihmettelyyn Nuortevan kiinnostamattomuudesta on helppo yhtyä.

Omassa tutkimuksessaan Kostiainen on tehnyt perusteellista työtä. Hän on seurannut Nuortevan vaiheita eri maiden arkistoihin, ottanut yhteyttä Nuortevan elossa oleviin sukulaisiin ja hänet tunte-neisiin henkilöihin, ja ilmeisesti kerännyt tietoonsa suunnilleen kaiken sen, mikä tällä hetkellä on mahdollista. Osaa suomalaisesta lähdemateriaalista Kostiainen perää edelleen Korkeimman oikeuden kautta, ja valittaakin jatkuvasti lähdemateriaalin puutetta ja lähteiden metsästyksen vaikeutta. Monia kysymyksiä Nuortevan toiminnasta jääkin kenties juuri tästä syystä auki.

Parhaimmillaan Kostiaisen teos on tarkastellussa Nuortevan vaiheita Yhdysvalloissa. Ilmeisesti lähdemateriaalin runsaus ja toisaalta alueen (suomalaiset siirtolaiset Yhdysvalloissa ja sen työväenliikkeessä) tuttuus auttavat kirjoittajaa tekemään sellaisia linjanvetoja ja yleistyksiä, joihin hän ei ole aivan yltänyt muiden jaksujen kohdalla.

Neuvosto-Venäjän jakso on myös miellyttävää ja kiinnostavaa luettavaa, mutta teoksen alun Suomen jaksossa jää kaipaamaan enemmän "lihaa luiden ympärille". Niukkuuteen voi tietenkin olla monta syytä. Ehkä kirjoittaja pitää ajan yleisiä tapahtumia Suomen historiassa lukijalle niin tuttuina, ettei ole nähnyt tarpeelliseksi selittää Nuortevan "ympäristöä" sen enempiä. Autonomian ajan loppupuolta onkin Suomessa tutkittu varsin perusteellisesti, ja saattaa olla, että Kostiainen on siksi omassa tutkimuksessaan kertonut vain juonen seuraamisen kannalta ehdottoman välttämättömimmän.

Toisaalta historiantutkija ei ole kirjailija, eikä voi tulkita tietojaan yhtä vapaasti; rakentaa Santeri Nuortevan ympärille seikkailuromaanin, vaikka sen suuntaisia aineksia hänen elämästään ilmeisesti löytyisi runsaastikin. Tämä saattaa osaltaan selittää Auvo Kostiaisen niukkuutta, joka tekee tutkimuksesta "kronologian" Santeri Nuortevan elämänvaiheista, ilman kovin syvällistä analyysia tai varsinaista tutkimusongelmaa.

Henkilöhistorioitsijoilla on vaarana joko ylistää tutkittavaansa maasta taivaiisiin, tai haukkua maan rakoon. Vaikka kirjan alussa ja aivan sen lopussa ehkä näkyy joitakin viitteitä ylistämisestä, välttää Kostiainen yleensä erinomaisesti tämän elämäker-

takirjoittajien tavallisen synnin. "Santeri Nuorteva - Kansainvälinen suomalainen" on luotettava tutkimus ja oiva ensi askel Alexander Nybergin henkilön ja tehtävien tarkemmassa hahmottamisessa.

Vaikka Kostiaisen kirjassa esiintyy mainintoja Nuorteva "revisionismista" ja "sosialidemokratias-ta" yms., jää käsitteiden aatteellinen sisältö tyhjäksi. Tulevaisuudessa kenties tehdään selvitys myös

Santeri Nuorteva-ideologisesta kehityksestä. Sen onnistumisen edellytyksenä on kuitenkin nyt kä-sillä olevan Kostiaisen teoksen (tai sen kaltaisen Nuorteva-elämänkerran) valmistuminen aatehistoriallisemmän tutkimuksen pohjaksi.

Markku Henriksson

Dirk Hoerder (Ed.), American Labor and Immigration History, 1877-1920s: Recent European Research. University of Illinois Press, 1983.

C. Vann Woodwardin toimittamassa, 1960-luvulla ilmestyneessä teoksessa *The Comparative Approach to American History* kirjoittaa David A. Shannon Amerikan sosialismista ja työväenliikkeestä. Tarkasteltuaan Yhdysvaltojen ja muiden länsimaisten teollisuusmaiden työväenliikkeiden välisiä yhtymäkohtia ja eroavaisuuksia Shannon tulee siihen hie-man yllättävään lopputulokseen, että "sattumalla" saattaa olla enemmän tekemistä Yhdysvaltojen epäpoliittiseksi muodostuneen työväenliikkeen kanssa kuin yleensä luullaan.

On tietysti selvää että Shannonin käsittelemiin teemoihin kohdistuva tutkimus on viime vuosikymmeninä voimakkaasti kehittynyt ja monipuolistunut; hänen eräänlaisen rajoittuneeseen näkemykseen pohjautuva johtopäätöksensä sattuman merkityksestä ei tänään tunnu oikein mielekkäältä. Tutkimuksen nykyvaihetta valaisee erinomaisesti Dirk Hoerderin toimittama, 13 eurooppalaisen tutkijan esitelmistä koostuva *American Labor and Immigration History, 1877-1920s: Recent European Research*. Kysymys on siis Amerikan työväenliikkeen myrskyisistä vuosista, joihin myös ns. uusi siirtolaisuus löy leimansa. Julkisuu-teen saatetut esitelmät pidettiin marraskuussa 1978 alan tutkijoille järjestetyssä konferenssissa, jonka isäntänä toimi Bremenin yliopisto. Konferenssiin osallistuneet eurooppalaiset ja amerikkalaiset asiantuntijat, muun muassa Herbert G. Gutman, Alfred F. Young ja David Brody, esiintyivät kommentaattoreina. Lukija jää kuitenkin kaipaamaan yhteenvetoa käydystä keskusteluista.

Hoerderin toimittama teos, joka jakautuu kolmeen eri aihepiiriin, sisältää kauttaaltaan painavaa tekstiä. Brodyn ja Gutmanin mukaan tutkielmia voidaan pitää eurooppalaisen Amerikan työväenluokan historiaa käsittelevän koulukunnan ensimmäisinä ilmaisuina. Se on kauniisti sanottu, mutta ei liene vailia perää. Esitelmistä pääosa valaisee työläisten ja siirtolaisten elinehtoja Yhdysvalloissa. As-

teikko on laaja, lakkoliikkeistä ja W.E.B. Du Boisin näkemyksestä proletariaatista työmiehen elintsoon. Siirtolaisuuden taustatekijöitä sivuavat David Doyle ja Lars-Göran Tedebrand. Epäilemättä nämä esitelmät avaavat jännittäviä näkökulmia koska ne painottavat asioita, joihin amerikkalaiset tutkijat eivät ehkä kiinnittäisi laajempaa huomiota.

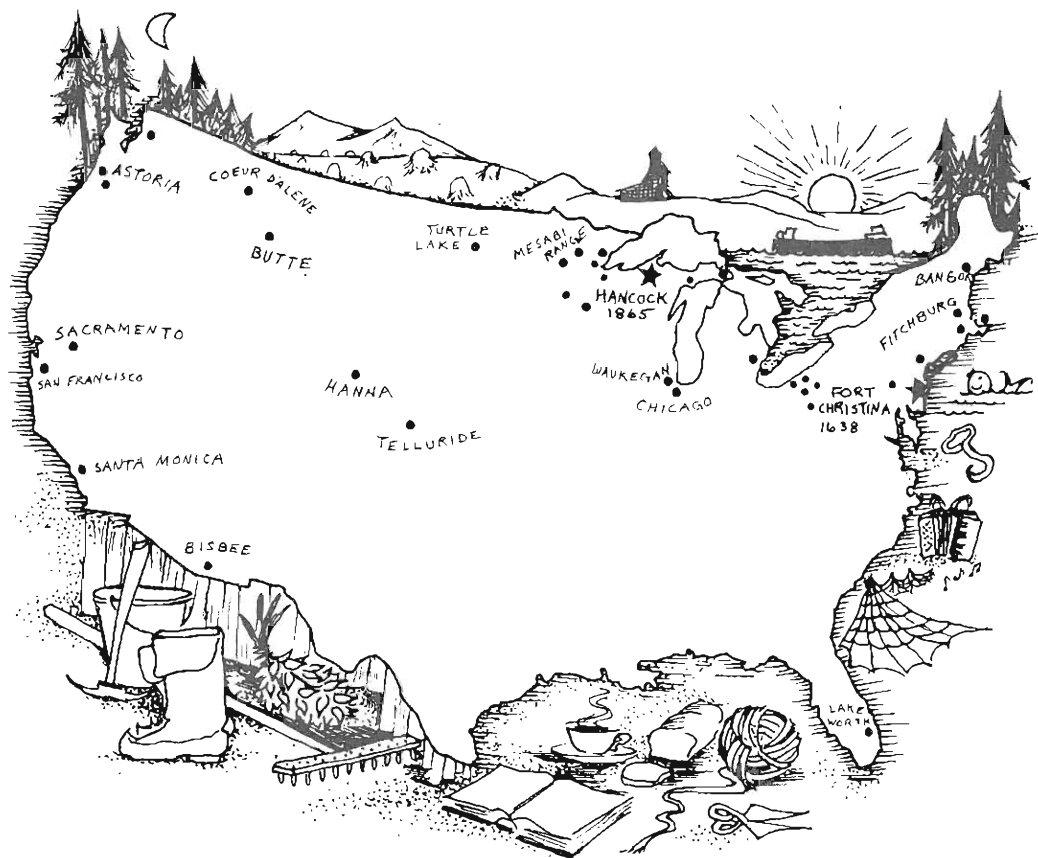
Kuten Hoerder johdannossaan huomauttaa, on Amerikan työväenluokkaan ja sen ongelmiin keskittynyt tutkimus saanut uusia piirteitä. Viisikymmentäluvulla korostettiin "consensus"- ja "mainstream"-teemoja, näkemystä, jonka mukaan ristiriidat ja sosiaaliset vastakohdat tuntuivat ohimeneviltä ilmiöiltä integraation, amerikkalaistumisen, mahtavassa perspektiivissä. Varmasti ovat 1960-luvun tapahtumat ja niiden synnyttämä aateilmasto vaikuttaneet näkökantojen tarkistamiseen ja kiinnostukseen etnisiä ryhmiä kohtaan. Sitte tutkimuksen kenttää on laajennettu; oloja on valaistu ja tapahtumaketjuja seurattu alhaalta päin, "from the bottom up" Jesse Lemischin lainatakse-ni. On mielenkiintoista todeta, että Socialist Labor Partyta New Yorkissa vuosina 1890-1896 kirjoit-tava ranskalainen Hubert Perrier löysi uudelleen Yhdysvaltojen historian juuri 1960-luvulla.

Tätä taustaa vasten ei liene yllättävää, että amerikkalaistumisprosessi ei näytä kiinnostavan tutki-joita yhtä paljon kuin aikaisemmin. Pääpaino on pikemmin kulttuuriperinteen tarkastelussa ja siinä, miten työläisinä toimineet siirtolaiset saattoivat vaikuttaa amerikkalaisten käsityksiin ja instituutioihin. Sekä Tedebrandin, Auvo Kostiaisen että jugoslavalaisen Ivan Čizmičin tutkielmat antavat kuvan poliittisesti valvutuneista ja oman identi-teettinsä säilyttäneistä työläisistä. Hartmut Keilin mielenkiintoinen esitys taas osoittaa, kuinka saksalaiset siirtolaiset olivat Chicagossa 1880-lu-vulla aktiivisesti mukana amerikkalaisten työläis-ten järjestäytymispyrkimyksissä. Tässä kuten teok-sen muissakin tutkielmissa olemme kaukana perin-teellisesti käsitteestä "the poor huddled masses".

J. A. Eriksson

TIEDOTUKSIA

"1983: YEAR OF THE FINNISH AMERICAN ARCHIVES"

Pelastaakseen arvokasta historiallista amerikansuomalaisuutta koskevaa materiaalia joutumasta hukkaan ovat tunnetut amerikansuomalaiset tutkijat julistaneet vuoden 1983 amerikansuomalaisten arkistojen vuodeksi. Asiaa koskevan vetoamuksen ensimmäiset allekirjoittajat ovat K. Marianne Wargelin-Brown, Dr. Jacob Heikkinen, Dr. John I. Kolehmainen, Velma M. Doby, Dr. William A. Hoglund, Russell Parta, Carl Ross ja Dr. Raymond

W. Wargelin. Arkistomateriaalin huomattavimpia kerääjiä ja tallettajia tähän asti ovat Yhdysvalloissa olleet Suomi College Hancockissa ja Immigration History Research Center St. Paulissa. Nyt Suomi-Opiston rehtori Ralph Jalkanen ja IHCR:n johtaja Rudolf Vecoli vetoavat yhdessä kaikkiin, jotta vuoden aikana saataisiin kerätyksi tarpeeksi varoja amerikansuomalaisten arkistojen pelastamiseksi jälkipolville.

SEMINAARI SIIRTOLAISINFORMAATIOSTA

Tampereella pidettiin 19.-22.6.1983 siirtolaisinformaatiota koskeva kansainvälinen seminaari ("The Role of Information in the Realization of the Human Rights of Migrants Workers"). Kokouksen järjestäjänä toimi Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos. Konferenssin rahoitti pääasiassa UNESCO. Aloitteen kokoontumisesta tekivät jo kuusi vuotta sitten Tampereen yliopisto ja Belgradin yliopisto Jugoslaviasta. Konferenssissa tarkasteltiin siirtolaisten ihmisoikeuksien toteutumista tiedonvälityksen, lähinnä joukkotiedotuksen, alueella. Seminaarissa kartoitettiin myös Helsingissä vuonna 1975 pidetyn ETY-kokouksen päätössiakirjan toteutumista. Kyseisessä asiakirjassahan todettiin siirtolaisilla olevan oikeus vastaanottaa äidinkieltään säännöllisesti lähtö- ja tulo-maata koskevaa informaatiota. On selvää, että siirtolaisten oikeudet ovat paljolti yhteydessä äidinkielen informaation määrään ja laatuun. Konferenssiin osallistui 37 edustajaa 15 eri maasta.

Seminaarissa kunkin osallistujamaan edustaja käsittelee maansa siirtolaisuustilannetta yleensä sekä kokouksen teeman eli siirtolaisinformaation kannalta. Tarkoitus on, että kussakin osallistujamaassa aloitettaisiin oma erillinen tutkimusprojektinsa jostain konferenssin teemaan liittyvästä aiheesta. Kansallisten projektien tulokset on tarkoitus esittää vuonna 1986 järjestettävässä yhteenveto-seminaarissa.

Suomen puolelta esitettiin alustavasti, että Siirtolaisuusinstituutti ja Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos tutkisivat yhdessä sitä, miten lehdistö on käsitellyt siirtolaisuutta ja siirtolaisiksi ryhtyneitä eri historiallisina ajanjaksoina. Erityistä huomiota kiinnitettäisiin tällöin siirtolaisuuden ja kansallisen identiteetin väliin yhteyksiin. Projekti käynnistetään syksyllä 1983, jolloin ryhdytään varsinaisen tutkimussuunnitelman tekemiseen.

Ismo Söderling

NORDISKA FÖRENINGEN FÖR INVANDRAR- OCH MINORITETS FORSKARE (NoFIM)

i samarbete med sociala utbildningen vid Högskolan i Örebro

VÄLLKOMNAR TILL
SEMINARIUM

NYA VÄGAR FÖR INVANDRAR- OCH MINORITETS FORSKNING

17 - 18 oktober 1983

Örebro, Sverige

Seminariets syfte är att

presentera och diskutera olika forskningstraditioner och angreppssätt, och möjligheterna att tillämpa dem på Invandrar- och minoritetsforskningen.

Plenarföredrag

1. Kvalitativa metoder och hermeneutisk invandrar- och minoritetsforskning.
 - a Kvalitativa metoder och ett hermeneutisk synsätt.
Martti Grönfors, Helsingfors universitet.
 - b Översikt och utvärdering av kvalitativa metoder och hermeneutisk invandrar- och minoritetsforskning.
Billy Ehn, Stockholms universitet.

2. Marxistisk invandrar- och minoritetsforskning.

- a Ett marxistiskt synsätt. Raimo Blom, Tammerfors universitet.
- b Översikt och utvärdering av marxistisk invandrar- och minoritetsforskning. Christian Horst, Köbenhavns universitet.

3. Kritisk invandrar- och minoritetsforskning.

- a Ett kritiskt synsätt. Chris Mullard, university of London.
- b Översikt och utvärdering av kritisk invandrar- och minoritetsforskning. Carolyn Swetland, universitetet i Oslo.

De som är intresserade för seminariet kan kontakta Haluk Soydan
Högskolan i Örebro
Box 923
S-701 30 Örebro
Sverige

Nordiska föreningen för invandrar- och minoritetsforskare (NoFIM)

har som sitt syfte att främja tvärvetenskapligt samarbete mellan forskare, lärare och minoriteter inom området invandrar- och minoritetsforskning, fungera som intresseorganisation för invandrar- och minoritetsforskare samt initiera och påverka forskning.

Kontaktpersoner för NoFIM i de fyra nordiska länderna är:

Danmark

Tove Skutnabb-Kangas
Roskilde universitetscenter
Hus 21.1, postbox 260
DK-4000 Roskilde
tel. bostaden 02-32 88 73

Finland

Taisto Hujanen

Tammerfors universitet
Inst för journalistik och masskommunikationsforskning
SF-33101 Tammerfors 10
tel, arbetet 931-15 62 46

Norge

Sunil Loona
Skolpsykologisk kontor,
Hersleb skole
Hersleb gt 20 B
N-Oslo 5
tel, arbetet 02-67 02 84

Sverige

Birgitta Ornbrant
Inst gruppen för samhällskunskap
Stockholms universitet
S-106 91 Stockholm
tel, arbetet 08-16 20 00

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN KIRJASTOON

SAAPUNEITA JULKAISUJA

PUBLICATIONS RECEIVED

- ABRAHAMSSON, Ulla B., Individuals meet information. An In-Depth Study of Two TV Programmes about immigrants. Unabridged version. Sveriges Radio, Publik- och Programforskningsavdelningen. 76 s. †liitteet.
- ABRAHAMSSON, Ulla B., Några invandrare ser på program om invandrare. Individer möter information. Rapport 2. Sveriges Radio, Publik- och Programforskningsavdelningen 14.6.1979, 43 s.
- ANDERSSON, Eva & al., Hemspråk i förskola och skola i Lunds kommun. Förslag till lokalt handlingsprogram. Utredning 1980. Lund 1980. 89 s. †liitteet.
- ANDRIC, Mile, Hemspråksundervisning för invandrarbarn i Sverige (1-4 v/t). Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 9. Utgiven i september 1981. 57 s.
- BJÖRCK, Birgitta, Några problem och svårigheter för medicinalpersonal med utländsk utbildning, som önskar tjänstgöra i svensk sjukvård. Stockholms universitet. Institutionsgruppen för samhällskunskap. Fortsättningskurs i hälso- och sjukvårdsadministration. Vårterminen 1978. 27 s. †liitteet.
- CARLSSON, Curt, "De komma från öst och väst, de komma från syd och nord..." En utredning om Svenska Kyrkan och Invandrarna. Hallstahammar den 15 april 1980. 66 s.
- DAHLGREN, Rune, Några data om ungdomar med finskt ursprung. En bearbetning av en rapport om finska invandrarungdomar i Finspång och Västerås. Lunds universitet. Augusti 1981.
- EDBERG, Lillemor & HOLMEGAARD, Margareta, Invandrarelevn i gymnasieskolan. Faktorer som påverkar studiesituationen samt förslag till försöksverksamhet. Sprins-projektet 16-1982. Göteborgs universitet.
- EINARSSON, Elisabeth, Undervisning av invandrarelever i ämnet svenska - i vanlig klass. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr. 3. Utgiven augusti 1981.
- EJERHED, Eva & HENRYSSON, Inger (Utgivare), Tvåspråkighet. Föredrag från tredje Nordiska Tvåspråkighetssymposiet 4-5 juni 1980, Umeå universitet. Acta Universitatis Umensis. Umeå Studies in the Humanities 36. Kungälv 1981. 322 s.
- EKBERG, Jan, Inkomsteffekter av invandring. With a summary in English. Acta Wexionensia. Serie 2. Economy & Politics Högskolan i Växjö. Växjö 1983. 345 s.
- EKLUND, Canadan rakentajia. Canadan Suomalaisen Järjestön Historia vv. 1911-1971. Printed in Canada 1983. 636 s.
- EKLUND, Lisbeth, Invandrarungdom - en riskgrupp för kriminalitet? BRÅ-S 1982:3. Utredningsenheten. Stockholm, juni 1982. 91 s.
- EMIGRANTERNAS SPÅR om utflyttningen från Dalarna till Amerika DALARNAS MUSEUM, Historieverkstaden 3, Falun 1983. 32 s.
- ENGMAN, Max, St Petersburg och Finland. Migration och influens 1703-1917. Bidrag till kännedom av Finlands natur och folk. Utgivna av Finska Vetenskap-Societeten H. 130. Helsingfors 1982. 453 s.
- ERICSSON, Ulla & WESTIN, Elisabet, Skolan och språket. En undersökning av några invandrarbarns skolsituation och språkliga kompetens. Rapporter från Högskolan i Växjö. Reports from Växjö University College. Ser. 2 Beteendevetenskap 2 Ser. 2, Behavioural Sciences 2. Augusti 1981. 31 s. †liitteet.
- ERIKSSON, Terttu & al., Lika och olika. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 5. Utgiven juli 1981. 33 s.
- ESKOLA, Antti, Maalaiset ja kaupunkilaiset. Rauma 1965. 206 s.
- FÄGERLIND, Ingemar, Utvärdering av finskspråkig gymnasial utbildning. Stockholm universitet - 50. Institutionen för internationell pedagogik. Sweden, august 1981. 68 s.
- GUSTAVSSON, Sven-Erik & al., Att ta emot invandrarelever. Länsskolnämnden i Hallands län. Mars 1976. 11 s. †liitteet.
- HAGFALL, Ola, Prus - projektet om utländska studerandes studiesituation vid Uppsala universitet. Pedagogiska institutionen. PUF-avd rapport nr 63. December 1980. 50 s. †liitteet.
- HATZIDAKI-DAHLSTRÖM, Lea, The legal status of migrant workers in Sweden. Institute of international law. University of Lund, Sweden. Lund, Sweden October 1982. 31 s.
- HEDENSKOG, Anna-Karin, Språk och bild. Några synpunkter på bildens betydelse för SFS- under-

- visningen. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Documentationsserie i invandrarfrågor nr 8. Utgiven i februari 1982. 23 s.
- HEYMAN, Anna-Greta, Invandra kulturer och invandrar-kulturer. Socialstyrelsen. Lund 1981. 119 s.
- HEYMAN, Anna-Greta, Invandrarbarn. 2:a upplagan. Axel Abrahamsons Tryckeriaktiebolag 1978. 140 s.
- HILTUNEN, Timo & WEIJOLA, Varpu, Työnvälityksen työnhakijoiden koulutushalukkuus ja -tarve. Työvoimaministeriön suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia selvityksiä nro 45. Helsinki 1982. 108 s. +liitteet.
- HIRVONEN, Martti & al., The substance of neo-classical growth model: The functioning of pirce system in production, unemployment and migration. University of Tampere. Department of Economics. Series B: 57/1983. Tampereen yliopiston Jäljennepalvelu 1983. 242 s.
- HOLMSTRAND, Lars, Finns det en optimal ålder för inlärning av främmande språk? En kristisk granskning av teoretiska argument och empiriska belegg. Arbetsrapporter från Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet. Nr 46, maj 1982. 178 s.
- HUTTUNEN, Anne-Maj & VARONEN, Tuula-Maija, Muista kulttuureista tulleiden lasten sopeutuminen päiväkotiiin. Helsingin yliopisto. Opettajainkoulutuslaitos. Erityislastentarhanopettajakoulutus. Kevät 1983. 37 s.
- INGSTRÖM, Walter, Bostadssegregation i teori och praktik. Avhandling pro gradu i ekonomisk geografi våren 1983. 129 s. +liitteet. (Kopio)
- INVANDRARE I HÄNINGS. Intervjuundersökning bland finska, turkiska, spanska och latinamerikanska invandrare. SAM III, aug. 1982. 171 s. +liitteet.
- INVANDRARES LÄKARKONTAKTER, Förteckning över läkare beredda att medverka i angelägna vårdärenden på främmande språk 1981-82: Socialstyrelsen. 112 s.
- "INVANDRARES PSYKISKA PROBLEM" Slutrapport från en arbetsgrupp. Socialstyrelsen 1979. Byrå LÄ 4. Fdr läk G Aurelius. 20 s. +liitteet.
- INVANDRARNAS OCH FACKFÖRENINGSRÖRELSEN. LOs invandrarpolitiska handlingsprogram för samhälle och arbetsliv. Eskilstuna 1979. 48 s.
- ISOVIITA, Matti, Ruotsinsuomalaisia taiteilijöitä. Sverigefinska konstnärer. Tukholma/Stockholm 1982. 133 s.
- JAAKKOLA, Magdalena, Finnish immigrants in Sweden: Networks and life styles. Research group for comparative sociology University of Helsinki. Research Reports No. 30, 1983. Helsinki 1983. 146 s.
- JAAKKOLA, Magdalena, Sverigefinländarnas etniska organisationer. Expertgruppen för invandringsforskning - EIFO Rapport Nr 22. Stockholm 1983. 119 s.
- JOHANSSON, Ingrid & JONSON, Katarina, Hemspråksreformen i förskolan. Högsolan i Örebro. Institutionen för psykologi och pedagogik. Sociala linjen. Psykologi 21-40 p. VT -82. 50 s. +liitteet.
- JOHANSSON, Sten, Mot en teori för social rapportering. Institutet för social forskning. Rapport Nr 2 från levnadsnivåprojektet. Stockholm 15.9.1979. 160 s.
- JOHNSON, Katarina & WIKHOLM, Ingrid, Hemspråkssträning och hjälplöshet - Utifrån teoretisk argumentering. Högsolan i Örebro. Institutionen för psykologi och pedagogik. Psykologi 41-60 p. VT -83. 16 s.
- JUKKOLA, Paula & ODELHALL, Birgitta, Varför får invandrarungdomar identitetsproblem. Självständigt arbete i sociologi. Betygsgraden ned beröm godkänd. Socialhögskolan i Östersund. Juni 1977. 48 s. +liitteet.
- KANSANAHÖ, Erkki, Kirkko ja merenkulkijat. Sata vuotta Suomen Merimieslähetysseuran työtä. Saarijärvi 1983. 425 s.
- KARSKELA, Sirkka, Sukututkijan tietokirja. Naantali 1983. 344 s.
- KOMMUNERNA OCH BARNOMSÖRGEN 3 Hemspråkssträningen i förskolan - utbyggnad, erfarenheter och organisationsexempel. Kommunförbundet 1979. 52 s. +liitteet.
- KOMMUNERNA OCH INVANDRARNAS. Kommunförbundet 1981. 39 s. +liitteet.
- KOSONEN, Pekka A., Uravalinnan valmiuksia peruskoulun päättöluokalla. Piirteiden kartoitusta ja osioanalyysijä. Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia tutkimuksia nro 39. Helsinki 1983. 162 s. +liitteet.
- KOSTIAINEN, Auvo, Santeri Nuorteva - kansainvälinen suomalainen. Summary: Santeri Nuorteva - An international Finn. Vammala 1983. 224 s.
- KULMALA, Eila, Finländarna på den svenska arbetsmarknaden. En analys av resultatet i svensk och finsk forskning. Stockholms universitet. Nationalekonomiska institutionen. Uppsats för påbyggnadskursen i nationalekonomi VT 1982. 46 s.
- KUPARINEN, Eero & VIRTANEN, Keijo, The impact och American culture. Proceedings of an International Seminar in Turku, April 17-18, 1982. Publications of the Institute of History. General History University of Turku, Finland, Turku 1983. 146 s.
- KYRÖ, Matti, Nuoret ammattitaidottomat työnhakijat Helsingissä 1982. Tutkimus Helsingin työvoimatoimiston nuorten jaoston asiakkaistosta ja toiminnasta. Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia selvityksiä nro 48, Helsinki 1983. 78 s. +liitteet.
- KÄLLSTRÖM, Roger, Invandrar/minoritetsundervisning på grundskolans låg- och mellanstadier 1 rektorsområdeundersökningen. Sprins-projektet 9-1982. Göteborgs universitet.

LANDGREN, Linnea, Översiktsplan för kommunala insatser för invandrarungdom i Stockholm. Stockholms kommun. Invandrarförvaltningen. Kansliet. Juni 1979. 82 s. +liitteet.

LANNFELT, Marja, Rapport om verksamheten som finsktalande kurator på Liljhagens sjukhus i Göteborg. November 1981. 16 s.

LEINIÖ, Tarja-Liisa, Finländska invandrares levnadsförhållanden enligt levnadsnivåundersökningarna 1968, 1974 och 1981. Institutet för social forskning 20.5.1983. Första preliminära att diskuteras i Furusund 6-7:e juni. 99 s.

LINDMAN, Ralf & ALHO, Lasse, Språkfärdighetstest i svenska och finska. Mätning och standardisering på en tvåspråkig population. Svenska litteratursällskapets i Finland nämnd för samhällsforskning. Forskningsrapporter N:o 12, 1971. 46 s.

LINDWALL, Robert, Invandrarbarnen och deras föräldrar. Planering av invandrarundervisning och samverkan mellan och invandrarhemmen. Nr 3 vt 1976. Skolstyrelsen i Uppsala kommun. 42 s. +liitteet.

LÖWANDER, Birgitta, Radio Jönköpings jugoslaviska publik - en studie av de serbokroatiska sändningarna från Radio Jönköping och jugoslaviska lyssnade i Jönköping, Växjö och Nybro kommuner. Sveriges Radio. Publik-och Programforskningsavdelningen 15.12.1981. 17 s. +liitteet.

LÖWANDER, Birgitta, "Vi är så många" - en studie av SR:s finskspråkiga publik. Sveriges Radio. Publik- och Programforskningsavdelningen 6.6.1974. 38 s. +liitteet.

MANNILA, Simo & LAHELMA, Eero, Pitkäaikais-työttömyys ja siinä tapahtuva eriytyminen. Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia tutkimuksia nro 38. Helsinki 1983. 47 s. +liitteet.

MODEEN, Tore, The international protection of national minorities in Europe. Acta Academiae Aboensis, Ser. A Humaniora Vol. 37 NR. 1. Ekenäs 1969. 182 s.

MORFIADAKIS, Emmanuel, Hemspråksläraren i svensk skola. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 2. Utgiven i augusti 1981. 25 s.

MORFIADAKIS, Emmanuel. Invandrarna och hemspråksreformen. Uddevalla 1981. 104 s.

MORFIADAKIS, Emmanuel, Sverige och invandringen. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 1. Utgiven i april 1980. 31 s.

MUNTER, Arja, Flyttning och trivsel i Västra Nyland. En undersökning av flyttningsbenägenhet och levnadsförhållanden i Västra Nyland. Svenska Litteratursällskapets i Finland nämnd för samhällsforskning. Forskningsrapporter N:o 42, 1982. Åbo Akademis kopieringscentral 1983.

MYLLUNTAUS, Tuija, Työnhakijat työnvälityksessä. Tutkimus työnvälityksen toiminnasta ja il-

moittamiskokeilun vaikutuksista. Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia selvityksiä nro 50. Helsinki 1983. 63 s. +liitteet.

NAUCLER, Kerstin, Hemspråket i förskolan. Sprins-projektet 19-1983. Göteborgs universitet.

NIEMI, K.V., Kustaa Hiekkä Kultaseppä, teollisuusneuvos, lahjoittaja 1855-1937. Tampere 1951. 256 s.

OHLSSON, S-Ö, med flera, Jämförelse mellan svenska och några vanliga invandrarpråk. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 6. Utgiven i november 1981. 31 s.

PAULSTON, Christina Bratt, Swedish research and debate about bilingualism. A critical review of the Swedish research and debate about bilingualism and bilingual education in Sweden from an international perspective. Skolöverstyrelsen. Stockholm, Oktober 1982.

PELKONEN, Heli & ROSAS, Allan, Mänskliga rättigheter i Norden. Andra nordiska seminarier rörande forskning, undervisning och information om de mänskliga rättigheterna, Åbo 7-9 juni 1982. Meddelanden från stiftelsens för Åbo Akademi kopieringscentral 1983. 177 s. +liitteet.

PORCHER, Louis, The education of the children of migrant workers in Europe: Interculturalism and teacher training. Council for Cultural co-operation. School Educational Division. Council of Europe. Strasbourg 1981. 176 s.

PRICE, Charles A., Southern Europeans in Australia. Sydney 1983. 342 s.

PYNNÖNEN, Marja-Liisa, Antti Jalavan asfaltblomman/Asfalttikukka ja sen vastaanotto. Tampereen yliopisto. Kotimaisen kirjallisuuden laudaturtutkielma. Tampere 1982. 140 s. (Kopio)

REUTERBERG, Sven-Eric, Studiemedlens relativa betydelse för framgång i högskolan. Göteborg universitet. Pedagogiska institutionen: 1983:02. 72 s.

ROSENLEW-CREMIEUX, Anne, "Våra svenska invandrare" - En studie av återflyttarbarn i den svenska skolan i Björneborg. Svenska Litteratursällskapets i Finland nämnd för samhällsforskningen. Forskningsrapporter n:o 41 1982. Åbo Akademis kopieringscentral 1982. 107 s. +liitteet.

SAINTE-ROSE, Anna Clara, Arbetsituationen för de inom förskolan ambulerande hemspråkslärarna i Göteborg. Göteborgs universitet. Sociologiska institutionen. Projektarbete i invandrar- och minoritetsfrågor, Grundkurs, vt-81. 29 s.

SKOGSEID, Britta, Invandrarundervisningen i Hanninge kommun läsåret 1981/82. Delrapport för 1982 års invandrapolitiska handlingsprogram. 27 s. +liitteet.

SMITH, Lindsay Ronald, A study of European immigration and Australia, 1942 to 1949. This thesis is submitted in fulfilment of the requirements for the degree of Master of Arts of the University of Queensland. Brisbane, 1970. Copied

by Uni. of Old Libraries. 509 s.

STRANDELL, Inez, Invandrarundervisningen i grundskolan. Pedagogik PE 501. Högskolan i Växjö, Vårterminen 1980. 22 s. +liitteet.

SWANCOTT, Charles, Blue gum flat to Budgewoi. The story of Wyong Shire's wonderful valleys, lakes & beaches. Brisbane 1963. 269 s.

SVENSSON, Birgitta & al., Information om invandrarfrågor. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 4. Utgiven i augusti 1981. 12 s. +liitteet.

SVENSSON, Gunilla, Har invandrarbarn på daghem det bra? Utvärdering av försöksverksamhet med invandrarbarn i förskola. Socialstyrelsen 1978. 60 s. +liitteet.

THORELL, Linnea, Intervjuundersökning i avsikt att kartlägga invandraraktiviteter i Tensta-Rinkeby området. Stockholms kommun. Invandrarförvaltningen. Kansliet. Stockholm 1977. 78 s. +liitteet.

TINGBJÖRN, Gunnar, Svenska som främmande

språk och lärarutbildningen. Fortbildningsavdelningen i Malmö. Dokumentationsserie i invandrarfrågor nr 7. Utgiven i juni 1981. 40 s.

TURPEINEN, Pirkko, Inskolning av invandrarbarn i Göteborg självständigt arbete i psykologi. Betygsgraden med beröm godkänd. Socialhögskolan i Östersund. Januari 1976. 32 s. +liitteet.

WERNERSSON, Inga, Könroller och tidiga föreställningar om yrkesval. Göteborgs universitet. Pedagogiska insitutionen. 1983:05. 48 s.

VILHUNEN, Jorma & POLUS, Mäija, Työpaikat työväilytyksessä. Tutkimus työväilytyksen toiminnasta ja työpaikkojen ilmoittamiskokeilun vaikutuksista työpaikkojen täyttymiseen. Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto, Työvoimapolitiittisia selvityksiä nro 46, Helsinki 1983. 104 s. +liitteet.

WINFRIDSSON, Gurdun, Vi lever i ett invandrarland. Upplaga 2, Lund 1982. 207 s.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN VALTUUSKUNTA

1983

Ministeriöt

Opetusministeriö
Työvoimaministeriö
Ulkoasiainministeriö

Varsinainen jäsen

Hall.siht. Fredrik Forsberg
Kansliapääll. Taisto Heikkilä
Toim.pääll. Alec Aalto

Varajäsen

Kultt.siht. Raija Kallinen
Os.pääll. Holger Quick
Jaostopääll. Tatu Tuohikorpi

Julkiset yhteisöt

Turun kaupunki

Kunnallisneuvos Johannes
Koikkalainen

Kansliapääll. Paavo Mäkinen

Korkeakoulut

Helsingin yliopisto
Joensuun Korkeakoulu
Jyväskylän yliopisto
Oulun yliopisto
Tampereen yliopisto
Turun yliopisto
Vaasan korkeakoulu
Åbo Akademi

Prof. Lars Huldén
Dos. Veijo Saloheimo
Prof. Mauno Jokipii
Prof. Uuno Varjo
Ap.prof. Olli Kultalahti
Prof. Terho Pulkkinen
Vs. prof. Kauko Mikkonen
Prof. Bill Widén

Prof. Yrjö Blomstedt
Ap.prof. Erkki Lehtinen
Prof. Kyösti Julku
Ylioppett. Matti Kaasinen
Dos. Jorma Kytömäki
Ap.prof. Tarmo Koskinen
Prof. Sune Jungar

Vapaat yhteisöt ja järjestöt

Kirkon ulkomaanasiain toimik.
Mannerheimin Lastensuojeluliit.
Pohjola-Norden Yhdistys r.y.
Samfundet folkhälsan i svenska
Finland r.f.
Seutusunnittelun Keskusliitto
Suomalaisuuden Liitto
Suomen Nuorison Liitto
Suomen Väestötieteen Yhd. r.y.
Suomi-Amerikka Yhd. Liitto
Suomi-Seura r.y.
Svenska Finlands Folktingsfull-
mäktige
Turun yliopistosäätiö
Unioni Naisasialiitto Suomessa
Varsinais-Suomen Maakuntaliit.
Väestöliitto

Teol.tri Harri Heino
Kanslianeuvos Pekka Heimo
Ohj.joht. Christoffer Schildt
Prof. Ole Wasz-Höckert
Rakennusneuvos Raimo Narjus
Varatuom. Olavi Haikarainen
Liikkeenjoht. Esko V. Koskein
Fil.lis. Altti Majava
Hovioik.pres. Voitto Saario
Prof. Jorma Pohjanpalo
Dos. Tom Sandlund
Toim.joht. Juhani Leppä
Valt.yo. Johanna Mannila-Kai-
painen
Toim.joht. Perttu Koillinen
VTT Aarno Strömmer

Pääsiht. Jaakko Launikari
Toim.joht. Ilkka Väänänen
Oik.tiet.lis. Jaakko Koskimies
Direkt. Per-Erik Isaksson
Tutk.pääll. Timo Sinisalo
Yht.kunt.t.kand. Jukka-Pekka Lappalainen
Koulunjoht. Antti Lehtinen
Valt.lis. Mikko A. Salo
Toim.joht. Antero Huttunen
Os.pääll. Osmo Kalliala
Lis. Roger Broo
Joht. Reino Vuorinen
Maist.Karmela Bélinki
Ap.toim.joht. Kauno Lehto
Toim.joht. Jouko Hulkkio

Ruotsissa olevat

Immigrant-Institutet(Borås)
Ruotsin Suomalaisseurojen
Keskusliitto

Annikki Nikula-Benito
FM Markku Peura

Saila Ekström
Matti J. Korhonen

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN JULKAISUT

- A 1 Koivukangas, Olavi: Suomalainen siirtolaisuus Australiaan toisen maailmansodan jälkeen. Kokkola 1975, 262 s.
- A 2 Virtaranta, Pertti: Amerikansuomen sanakirja. (in press).
- A 3 Kalhama, Maija-Liisa (toim.): Ulkosuomalaisuuskongressin 27.-28.6.1975 esitelmät ja puheenvuorot. Jyväskylän Kesä - Jyväskylä Arts Festivals 24.6. - 3.7.1975. Turku 1975, 104 s.
- A 4 Koivukangas, Olavi, Narjus, Raimo ja Sivula, Sakari (toim.): Muuttoliikesymposium 1975. Esitelmät ja keskustelut. Ruissalon kongressihotelli, Turku 20.-21.11.1975. Vaasa 1976, 186 s.
- A 5 Jäykkä, Eva ja Kalhama, Maija-Liisa (toim.): USA:n 200-vuotisjuhlaseminaari 1976, esitelmät ja tuntuun suunnitelmat. Ruissalon kongressihotelli, Turku 2.-3.6.1977. Turku 1977, 148 s.
- A 6 Sundsten, Taru: Amerikansuomalainen työväenteatteri ja näytelmäkirjallisuus vuosina 1900-39. (English Summary: Finnish-American Workers' Theater and Dramaliterature 1900-39). Vaasa 1977, 104 s.
- A 7 Munter, Arja (toim.): Ruotsiin muuton ongelmat. Ruotsin siirtolaisuuden seminaari 4.-5.5.1978. Esitelmät ja keskustelut. Vaasa 1979, 247 s.
- A 8 Koivukangas, Olavi, Lindström, Kai ja Narjus, Raimo (toim.): Muuttoliikesymposium 1980. Hotelli Rantasipi, Turku 19.-20.11.1980. Esitelmät ja keskustelut. Turku 1982, 402 s.
- A 9 Korkiasaari, Jouni: Ruotsista Suomeen vuosina 1980-81 palanneet. Turku 1983, 289 s.
- A 10 Juntunen, Alpo: Suomalaisten karkottaminen Siperiaan autonomian aikana ja karkotetut Siperiassa. Helsinki 1983, 314 s. + liit.
- A 11 Söderling, Ismo: Maassamuutto ja muuttovirrat - vuosina 1977-78 kunnasta toiseen muuttaneiden elinolosuhdetutkimus. Turku 1983, 429 s.
- B 1 Widén, Bill: Korpobor i Amerika. Åbo 1975, 197 s.
- B 2 Wester, Holger: Innovationer i befolkningsrörligheten. En studie av spridningsförlopp i befolkningsrörligheten utgående från Petalax socken i Österbotten. Stockholm 1977, 221 s.
- C 1 Kero, Reino: Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War. Reprint of Annales Universitatis Turkuensis Ser. B - Tom. 130, Turku 1974. Vammala 1974, 260 pages.
- C 2 Koivukangas, Olavi: Scandinavian Immigration and Settlement in Australia before World War II. Kokkola 1974, 333 pages.
- C 3 Karni, Michael G., Kaups, Matti E. and Ollila, Douglas J. (eds.): The Finnish Experience in the Western Great Lakes Region: New Perspectives. Vammala 1975, 232 pages.
- C 4 Kostiaainen, Auvo: The Forging of Finnish-American Communism, 1917-1924. A Study in Ethnic Radicalism. Turku 1978, 225 pages.
- C 5 Virtanen, Keijo: Settlement or Return: Finnish Emigrants (1860-1930) in the International Overseas Return Migration Movement. Forssa 1979, 275 pages.
- C 6 Pili, Arja: The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism. Turku 1982, 320 pages.

Erikoisjulkaisut

- Niitemaa, Vilho, Saukkonen, Jussi, Aaltio, Tauri ja Koivukangas, Olavi (eds.): Old Friends - Strong Ties, the Finnish Contribution to the Growth of the USA. USA:n 200-vuotisjuhlajulkaisu. Vaasa 1976, 349 pages.
- Koivukangas, Olavi ja Toivonen, Simo: Suomen siirtolaisuuden ja maassamuuton bibliografia. A Bibliography on Finnish Emigration and Internal Migration. Turku 1978, 226 s.
- Koivukangas, Olavi (red./toim.): Utvandringen från Finland till Sverige genom tiderna. Siirtolaisuus Suomesta Ruotsiin kautta aikojen. Turku 1980, 100 s.
- Kalhama, Maija-Liisa (toim./red.): Suomalaiset Jäämeren rannoilla. Finnene ved Nordishavets strender. Kveeniseminaari 9.-10.6.1980 Rovaniemellä. Kveeniseinariet i Rovaniemi 9.-10.6.1980. Turku 1982, 235 s.

Aikakauslehti

Siirtolaisuus-Migration. Ilmestyy neljä kertaa vuodessa. (Tidskriften Siirtolaisuus-Migration utgives fyra gånger per ett år).